Rigas Awiſe

Redakzijas un ekſpedizijas adreſe Rigā, Maſā Grehzineeku eelā Nr. 2.
Redakzijas un ekſpedizijas telefons Nr. 549.

Awiſe iſnahk ka tru deenu, iſnemot ſwehtdeenas un ſwehtku deenas.

Sludinajumi makſā: par ſihku rakſtu rindinu pehz tekſta 10 kap., pee-kſchpuſē 80 kap.

Pirmais gads.

Makſa ar peeſuhtiſchanu: par 1 gadu 5 rbl. 50 kap., „ ½ „ 2 „ 80 „, „ ¼ „ 1 „ 50 „, „ 1 mehneſi — „ 80 „

bez peeſuhtiſchanas: par 1 gadu 4 rbl. — kap., „ ½ „ 2 „ — „, „ ¼ „ 1 „ — „, „ 1 mehneſi — „ 40 „

№ 61. **Otrdeen, 24. ſeptembrî (7. oktobrî).** **1902.**

„Rigas Awiſes" laſitajeem

par atgahdinajumu, ka ar 1. oktobri eeſahkas jauns gada zeturkſnis, uſ kuru abonefchanas paſtellejumi teek peenemti tikpat awiſes ekſpedizijā, kā ari iſdalamās weetās.

Lai nezeltos kawekli awiſes iſſuhtiſchanā, zeenijamee abonenti teek luhgti, paſteigtees ar apſtellejumeem un iſdarit tos pehz eeſpehjas jau pirms 1. oktobra.

„Rigas Awiſes" ekſpedizija.

Swani — Elementi.
Stat. ſludinajumās. 216b Sutta & Neumann.

Par Wentſpils domneeku tautibu

tagad Wahzu awiſes iſſaka ſawas doſchas. Mehs bijām teikuſchi, ka domē eezelti 19 Latweeſchi un 11 Wahzeeſchi, turpretim pehz daſchu zitu ſkaitiſchanas iſnahza 16 Latweeſchu un 14 Wahzeeſchu. Scho ſtarpibu Wahzu awiſes puhlejas iſſkaidrot ar apgalwojumu, ka mehs par „Latweeſcheem" laikam ſkaitot ari tos, kuru tehwi waj tehwu tehwi jau pahrwahzojuſchees un kuri paſchi turotees par Wahzeeſcheem. No wiſeem Wahzu awiſchu rakſteem ſchat leetā ſkaidri redſams, zik leelu ſwaru Wahzu awiſes peeſchkir domneeku tautibai. „Rigaer Tageblatt" par peem. meklē ſewi apmeerinat ar zeribu, ka daſchi no eezelteem domneekeem aiſeeſchot ar nahwi waj zitadi, un ka tad domē eenahkſchot „kandidati"; un tā kā no 6 kandidateem 4 Wahzeeſchi un 2 Latweeſchi, tad Wahzu elements waretu dabut „maſu ſtiprinajumu" (kleine Stärkung), t. i. ja Deews dod, ka wiſi aiſgahjeji ir Latweeſchi.

Mums, deemſchehl, muhſu godajamās beedrenes „jaukā zeriba" jaiſpoſta. Nekahdai epidemijai Wentspili, zik loti ta ari neploſitos jauno domneeku pulkā, nebuhs tās no muhſu Wahzu beedrenes gaidītās ſekas. Nedſ eezeltee domneeki, nedſ tee, kas palikuſchi kandidatōs, negrib peekopt ſchaurſirdigu tautiſku politiku. Wiſi weenojuſchees, iſturetees itin weenadi tikpat pret Latweeſcheem kā Wahzeeſcheem, un tadehl nepeeſchkirt neweena amatōs zelamā kandidata tautibai ſewiſchku ſwaru, ja tik tas pats grib buht taiſns autibas ſinā. Domneeki un kandidati, tikpat Latweeſchi kā Wahzeeſchi, ſaſtahda tur weenu kopeju „partiju", un domes rakſturs nekahdā ſinā nepahrgroſiſees, kaut ari daſchi Latweeſchu domneeki „aiſeetu" un winu weetā eeſtahtos Wahzu kandidati. Pat ja kandidati buhtu eezelti waj peederetu pee pretneeku, Wez-Wahzeeſchu, partijas, kura peekopj ſchaurſirdigu, tautiſki weenpuſigu politiku un kurai praktiſka taiſniba tautiſkōs jautajumōs ir pawiſam ne-eeſpehjama, — pat tad pahri tahdu wihru eeſtahſchanās domē nedaritu eeſpaidu nedſ uſ Latweeſchu, nedſ uſ Wahzu domneekeem.

Pehz muhſu Wahzu kolegeenu politiſkeem uſſkateem, azim redſot, katrai tautibai ja-iſleeto ſawu pahrſwaru domē ſawai tautibai par labu, un tadehl wiſpirms jaeezel amatōs, un ſewiſchki ſwarigakōs amatōs, tik wihri iſ ſawas tautibas. Tahdi eeſkati, deemſchehl, ir walboſchi Wahzu aprindās gandrihſ wiſās pilſehtās; weenigi Wentspili mehs redſam iſnehmumu pee weenas Wahzeeſchu dalas, kura ar Latweeſcheem ſabeedrojuſēs. Tautiſkai weenpuſibai uſ weenas puſes ir ik reiſes ta ſeko, ka ari otra partija juhtas peeſpeeſta, uſſtahdit tautiſki weenpuſigu programmu. To mehs redſejuſchi pee wehleſchanu zihnas gandrihſ wiſās pilſehtās. Ir ſinams, ka wiſur Wahzu pilſonu weenpuſigā organiſeſchanās par ſlehgtu Wahzu partiju peeſpeeduſe Latweeſchus, ſekot Wahzu preekſchſihmei un wehleſchanu zihnā ari turetees pee tautiſkā prinzipa. Zik drihſ turpretim tautiſkā weenpuſiba uſ Wahzeeſchu puſes maſinajas waj iſſuhd, kā tas notizis pee weenas Wentspils Wahzeeſchu dalas, tuhlin maſinajas ari tautiſkā prinzipa aſums pee Latweeſchu pilſoneem.

Zik maſ Latweeſchu domneeki leek ſwaru uſ ſawa ſkaita pahrakumu domē un zik maſ tee grib peekopt ſchaurſirdigas tautiſkas intereſes, ſaprotams jau no tam, ka tee, kā dſirdams, pee pilſehtas galwas zelſchanas nebuht nenodomā meklet pehz kandidata tautibas, bet iſ dabonameem kandidateem grib zelt tik to, kas ſchim amatam leekas wiswairak derigs. Preekſch muhſu Wahzu beedrenem laikam buhs apſtulbinoſchs brihnums, tad dome ar Latweeſchu majoritati eezels Wahzeeti par pilſehtas galwu.

Ari zitās pilſehtās eeſpehjams panahkt tahdu tautiſku meeru, kahds tagad walda Wentspili, ja Wahzu pilſonu pulkā rodas kahda eewehrojama dala, kas grib atſazitees no tautiſkā fanatiſma un ſabeedrotees ar Latweeſcheem (un, ſaprotams, ari ar Kreewu pilſoneem, kur tahdi ir), jo mehs pahrleezinati, ka pee nahkoſchām wehleſchanam Latweeſchi un Kreewi arweenu buhs ſabeedroti.

Peeſihmes

pee „Jaunas grahmatas pagaſtu ſkolam Kreewu walodas mahziſchanai."

„Rig. Awiſes" 56. num. ſkolotajs G. eeteiz jaunas grahmatas pagaſtu ſkolam Kreewu walodas mahziſchanai. Tā ka G. kga rakſts ir weenpuſigs, tad, pateeſibas labad, juhtos ſpeeſts peebilſt kahdus wahrdus pee wina rakſta.

Pirmkahrt jau ta ir leela weenpuſiba (ja negrib teikt partejiba), ka G. kgs eeteiz weenigi J. Dawa ſarakſtitās ſkolas grahmatas, jo ir tatſchu ari daſchas zitas grahmatas Kreewu walodas mahziſchanai, kuras, ja ne wairak, tad ari ne maſak eeteizamas.

Otrkahrt, wehl leelaka weenpuſiba ta, ka G. kgs wiſās J. Dawa ſarakſtitās grahmatās atrod weenigi labu, pat ne ar wahrdinu neeeminedamees, ka tanis waretu buht ari kas truhzigs, nepilnigs.

Eewehrojot to, ka tas mani weſtu par tahlu, ja apſkatitu wiſas J. Dawa ſarakſtitās grahmatas, tad runaſchu te it ſewiſchki par „Родной Міръ I. Азбука и первая послѣ азбуки книга для чтенія", jo no wiſām J. D. ſarakſtitajām grahmatam Kreewu abeze nenoleedſami ta ſwarigakā ſkolas dſihwē.

No G. kga rakſta redſams, ka winſch naw ſkolotajs Rigas rajonā. Ja winſch buhtu ſkolotajs ſchinī rajonā, tad winſch ari buhtu dſirdejis, zik bahrgu ſpreedumu ſchās waſaras ſkolotaju konferenzē Rigā diwi ſkolotaji nodewa ſtarp zitu ari par J. D. „Родной Міръ I." Un intereſantakais bija tas, ka neweens no pahrak kā ſimts ſkolotajeem ne ar puſchplehſtu wahrdu neuſnehmās eeteikt „Родной Міръ I.", lihdſigi G. kgm.

Taiſniba, J. D. „Руководство къ преподаванію х." pelna pateeſi atſinibu. To ſaka wiſi ſkolotaji, kuri ar to eepaſinuſchees. Schi grahmata ir daudſ labaki un ſiſtematiſkaki ſaſtahdita, nekā paſihſtamais Schelzels, uſ kura daudſajeem truhkumeem tapa deeſgan plaſchi aiſrahdits ari iſgahjuſchā waſarā ſkolotaju konferenzē.

Turpreti „Родной Міръ I.", pehz minetās ſapulzes ſpreeduma, deemſchehl, ir pilnigi neiſdewees darbs. Itin nekas, warbuht iſnemot weenigi loti glihtās bildes, tur naw peemehrots naturalās metodes jaunakajeem praſijumeem. Wiſmaſ „Родной Міръ I." neko neſneedſ jaunu, ko jau eſoſchās Wolpera un Grigorjewa abezes nebuhtu ſneeguſchas. Tikpat tas apgalwots, ka pehz Grigorjewa abezes eſot eeſpehjams daudſ ſekmigaki ſtrahdat, nekā pehz Dawa abezes. Ari man tas jaapleezina. Es neeſmu eeſkatijis par eeſpehjamu eeweſt „Родной Міръ I.", kaut gan jau ſen ne-eſmu meerā ar Grigorjewa abezi.

Skolotaju konferenzē aiſrahdija J. Dawa abezē uſ ſchahdām galwenakajām kļuhdam:

1) Tahdu wahrdu un teikumu eeweſchana abezes pirmajōs gabalōs, kuri waj nu loti gruhti, waj nemaſ naw iſſkaidrojami pehz naturalās metodes. Peemehri: иль, мела, сила, сама, сами сало, мили, полили, солили, молили, мололи, пололи, спасли, спасла, самъ, спасъ, сопъ, умъ супъ, умыв, ивъ u. t. t. Сила мала, Мало соли. Мало сала. Мало масла. Соли сало. Соли масло. Спасли осла. Папа мололъ. Папа пололъ. Папа и мама пололи. Нилъ и Симонъ спали. Моя сани у Мани. u. t. t.

2) G. kgs ſewiſchki uſſwer to, ka „Родн. Міръ I." jau no 14. gabala eſot ſtahſtini. Man leekas, ka G. kgs ſtipri pahrſpihlē ſtahſtinu ſwarigo noſihmi jau tuhlin abbezes eeſahkumā. Naw eeſpehjams mahju uſzelt uſreiſ wiſu gatawu, bet jaleek pamaſam keegelis uſ keegeli, lihdſ mahja top gatawa. Schi pate dabiſkā gaita, man leekas, buhs jaeewehro ari Kreewu abezi mahzot, waj ſarakſtot: wiſpirms keegeli -- wahrdi un teikumi, un tad tik wehl ſtahſtini, kā buhwe, kura uſzelta no ſawahktā materiala — wahrdeem un teikumeem. Pretejā gaita nedabiſka un tadehl ne-eeteizama, jo naw ſaprotama. Luhk, kadehl es nepreezajos lihdſ ar G. k. par ſtahſtineem jauno 14.gabalā! Es wehletos, lai tee ſtahſtini tur nemaſ nebuhtu, jo wini tik newajadſigi apgruhtinās behrnu atminu, tadehl ka materials, no kura tee ſaſtahditi, pa leelakai dalai behrneem buhs neſaprotams. Es atrodu, ka ſtahſtini: „Два козлика" (26. gab.), „Работницы и пѣтухъ" (37. gab.) un wehl daſchi ziti buhs gruhti ſaprotami pat otrās ſeemas (ſchkiras), ne wehl pirmās ſeemas (ſchkiras) ſkoleneem! Ar augſchā teikto es nekahdi negribu noleegt ſtahſtinu ſwaru, bet ja grib, lai tee ſneegtu zereto labumu, tad winus wajag ſaſtahdit daudſ ziladakus un tos nolikt peenahzigā weetā.

3) Nekahdi newaru preezatees lihdſ ar G. kgu ari par tām „11 bilſchu tabelem, katrā pa 15 bildem". Ja ſchās bildes buhtu ar parakſteem, buhtu zita leeta, bet tagad man no kopejā preeka jaatſakas. Leeta ta, ka ſkolotajam naw weegli formulet wajadſigo tekſtu daudſajām tik komplizetām bildem, un, man leekas, ir waj pawiſam ne-eeſpehjami ſcho teikumu wirkni eekalt ſkolenu galwās! Weenā deenā tu behrnam eekalſi, — otrā — behrnu galwas buhs tukſchas kā bijuſchas!

4) Neſaprotami, kadehl J. D. ſawā „Родн. Міръ I." eewedis rakſtu paraugus tihklinōs un ſlihpu rakſtu! Jaunās ſkolu programmas un jaunakā higieniſkā literatura turpreti eeteiz ſtahwo rakſtu bez tihklina, ka noderigaku taiſnai kermena tureſchanai u. t. t. Ja minetee rakſtu paraugi nodomati ſkolotajam wingrinaſchanās labad, tad to wehl ſaprotu, bet ja tee nodomati ſkolas behrneem, eeſahzejeem (kas drihſak tizams), kuri tikko ſpalwu war noturet pirkſtōs, tad eſmu pahrleezinats, tas wineem ir ne-iſpildams darbs!

5) Beigās ari tas neſaprotams, kadehl J.D. ſawā „Родн. Міръ I." naw eeſkatijis par wajadſigu turetees pee galwenakā naturalās metodes likuma: ſneegt ſkoleneem wiſpirms aprakſtus no ſkolena tuwakās apkahrtnes: ſkolas un mahjas dſihwes, un pehz tam tik wehl laſamos gabalus par attahlak ſtahwoſcheem preekſchmeteem. J. D. grahmatas apmehram 140 gabalōs loti maſ gabalu, kas apmeerinatu ſcho praſijumu.

Schee buhtu galwenakee truhkumi J. D. grahmatā „Родн. Міръ I.", uſ kureem aiſrahdija ſkolotaji iſgahjuſchās waſaras ſkolotaju konferenzē.

Japeeſihmē, ka ſcha gada ſahkumā „Prib. Krajā" ari bij deeſgan ſihks ſchās abbezes pahrſpreedums, kurſch ari bij pretejs G. kga atſaukſmei.

Kahds no skolotaju konferenzes dalibneekeem.

Wehl kahda preeziga atſaukſme ſkolu leetā.

Wakardeen ſinojām par Rigas elementarſkolenu wezaku pateizibas juhtu iſſazijumu Rigas Mahzibas Apgabala Kuratoram un zaur winu Tautas Apgaiſmoſchanas Miniſtram par ka to zar jaunajeem Wiſaugſtaki iſlaiſteem preekſchrakſteem tagad ſkolās jopeegreeſch eewehrojama wehriba ari behrnu tikumiſkai iſglihtibai. Tagad par ſcho paſchu jautajumu laſam „Wald. Wehſtneſi" tahdu paſchu preezigu atſaukſmi no ziturenes. Tur ſtahw ſchahdi:

Feletons.

Oliwija.

Angļu rakſtneeka G. Tſchanninga ſtahſts.
Tulkojis Jmants.

„Ne, kungs," kruſttehws atbildeja no ehnainā kaktina, kur bij eelihdis, lai uſraudſitu apelſinu koku apleeſchanu, „no manis juhs nedabuſat ne graſcha! Manā laikā ſeeweetes un meitenes ſinaja, kur winām weeta un ſinaja to zeenit, bet nu tu paliktſi mahjā par ſaimneezi un kouſi mahſai pelnit maiſi paſaulē?! Nu, nekas, tu buhſi ſawā ſinā pirmais, pirmais! . . . Manā laikā neweens wihreetis nebuhtu bijis ar meeru, laiſt prom no mahjam mahſu, kamehr tu — ſawa tehwa dehls, weenigais dehls . . ."

„Tehws tizeja, ka ſeeweete ſpehj nopelnit ſew maiſi un tagad pirmais paſtahwetu uſ tam, lai meita dabutu uniwerſitates iſglihtibu. Profeſors Hitſchborns ſaka, ka wina warot it weegli pabeigt uniwerſitati ar uſſlawu un dabut katedri, turpreti es — es pat wihejo ſkolu pabeidſu bez uſſlawas."

Pehkſchni jauneklis apkluſa; wina auſis arweenu wehl ſkaneja ſkolotaju wahrdi: „zik ſchehl, ka winam naw mahſas dahwanu!"

„Paſkat' tik! ſeeweeſchu darbs, ſeeweeſchu iſglihtiba — na! Sinu, ar ko tas wiſs beidſas — ar nerwoſitati un ſlimibam!. Mahſu dſimtē maſakais lihdſ ſchim laikam wiſu daļja wihreeſchi, un ne ſeeveetes, un es nepakuſtinaſchu ne pirkſta, lai Oliwijai un tew palihdſetu. Es newehlos peedſihwot ſkandalus."

Kad winſch ar ſawu maſo ſirdſinu lehni brauza atpakal, zelſch no kruſttehwa muiſchas lihdſ maſajai mahjinai nabagam iſlikās nepaneſami garſch. No ſchi brihſcha winam wiſa paſaule paſtahwēs no maſā ſemes ſtuhriſcha, ka tehws winam atſtahjis, un ſlimās, wahrgās mahtes apkopſchanas, — ja, protams, winſch nenems atpakal ſawu wahrdu un nebrauks mahſas weetā uſ uniwerſitati, kur winam ar mokam buhtu jazihnas pehz ta, ko wina peeſawinatos tihri jokojot. Par to domajot, ſeja winam aptumſchojās. Paſchulaik winſch brauza gar Maſonu wihna dahrſeem. Wina draugs Filips Maſons un behrnibas draudſene Loja ari taiſijās uſ uniwerſitati . . . Winſch uſſchahwa ſirgam un trauzās uſ preekſchu ahtraki. Buht waronam wiſu azu preekſchā — weegli, tatſchu lai waretu buht waronis ſirds dſilumōs, — tur wajaga ne maſuma peeſpeeſchanās.

Winſch tuwojās mahjam; zitronu koku beeſajam lapu jumtam zauri bij redſams winu mahjinas gaiſchais notehls. Wiſs bij tahds pat kā ſenak, nekas wiſaplahrt nebij pahrgroſijees. Tatſchu winſch pats bij loti pahrwehrtees. Schorihſ winſch bij iſbrauzis no mahjas kā beſruhpigs ſehns, bet nu pahrbrauza atpakal kā peeaudſis wihreetis. Winu ſagaldija wina mahſa, Oliwija.

„Nu, Wili, kas ir, waj winſch dewa? . . ."

„Ne, Oliwij, nedewa neka. Es tikai weltigi iſdſenaju ſirgu . . . Bet tagad ej pee mahtes; es nojuhgſchu ſirgu un tuhlin ari buhſchu klaht."

Kad winſch eenahza iſtabā, wina waigs bij tik nopeetns, ka ne mahte, ne mahſa neka nejautaja. Winſch atſtahſtija iħſumā ſawu ſarunu ar kruſttehwu.

Oliwija nenozeetās un, nokrituſe pee mahtes krehſla zelōs, iſſauzās:

„Mahmin, waj drihkſtu eet uſ uniwerſitati?"

Mahte noglaudija winas zirtaino galwinu un mihli, bet nopeetni noteiza:

„Ej ween, tikai dari godu tam upurim, ko Wilis nes tawā labā, un nekad neaiſmirſti, par ko tew winam japateizas."

„Es neaiſmirſiſcha! . . ." Oliwija juhſmigi atbildeja. —

Wiſeem ſchi waſara iſlikās nepaneſami gara. Wiſu laiku Oliwija bij loti uſmaniga pret brahli un katru winas kuſteſchanos pawahlija uſtraukteem pehtitajas ſkateeneem. Kaimini, tihri kā zits ar zitu ſazenſdamees, uſmahzās wiſadeem labeem padomeem un ſinkahrigeem taujajumeem. Mahte zeeta par abeem ſaweem behrneem, tatſchu palihdſet newareja ne weenam, ne otram.

„Tā tad tu, Oliwij, eeſtahſees uniwerſitatē, un ne brahlis? Tas tik joki!" Loja eeſauzās, dabujuſe ſinat ſcho jauno wehſti.

„Ja, redſat, abi mehs aiſeet newaram: weenam no mums japaleek mahjā," Wilis apjuzis nomurminaja.

„Es juhs uſſkatu par wiskreetnako zilweku paſaulē," Loja ſirſnigi atbildeja. Un ilgu laiku ſchee wahrdi Wilam nodereja par atbalſtu un apmeerinajumu.

„Lai tik paeet daſchi gadi — un Oliwija iſkritis zauri kahdā ekſamenā: tad Dimoni redſēs, ka rihkojuſchees muiķigi, atlaudami meitenei ahkſtitees ar augſtako iſglihtibu!" daſchi kaimini weenprahtigi ſpreeda. Tatſchu Oliwija nekrita zauri neweenā ekſamenā, bet turpreti ar ſpoſchām ſekmem nobeidſa kurſu pehz kurſa.

Pa brihwlaiku wina pahrbrauza mahjās, apmeerinata un laimiga, un wiſpahrejās kauſchu domas ſahka groſitees winai par labu. Sahka runat, ka wina jau weenumehr bijuſe „kaut kas ſewiſchks", un ka winai ſtahwot preekſchā ſpoſcha nahkotne, kamehr winas brahlis zauru muhſchu „noſnaudiſchot" ſawā kluſajā kaktinā. Taiſni „noſchnaudiſchot", tā domās iſteizās ari pats Wilis, gluſchi nogrimis apſtaklu warā, ikdeeniſchkās dſihwes ſihkumōs, ruhpēs par labibas raſchu un tās nokopſchanu.

Pa ſawas ſuhrās gruhtās ſemkopja dſihwes wakas brihſcheem winſch mehginaja nodarbotees ar paſchiſglihtibu, nehma rokā wezās grahmatas, peeptika wehl jaunas, — tatſchu pehz gruhtajeem deenas darbeem grahmatas krita ahrā no rokam un azis aiſ noguruma wehrās zeeti. Bez tam wakas brihſchu winam atlika wiſai maſ: wiſs laiks aiſriteja nemiligā zihnā, paleelinat eenehmumus no ſemes gabalina, un zaur to ſagahdot mahtei wajadſigo kopſchanu un Oliwijai lihdſeklus ſtudijam.

Oliwija neaiſmirſa brahla upura. Kad pa brihwlaiku wina pahrbrauza mahjā kopā ar kaiminu Filipu, Loju un ziteem draugeem, wina neatkuſteja no wina ne pehdu. Filips turejās arweenu winas tuwumā, Loja bij ta pate ſenā jahtigā, mihlā Loja — un tomehr ſtarp jaunajeem laudim bij nomanama iſſchkirtiba. Wilis nejuta un newareja juſt lihdſi winu intereſem, newareja peedalitees winu ſarunās par ſtudentu dſihwi, winſch nelaſija winu grahmatas, un ar katru gadu plaiſa, kas behrnibas draugus ſchkihra, kluwa plaſchaka un plaſchaka.

„Jaunais Dimons — pilnigs ſemes darba rihkis," Maſona kungs par winu ſpreeda, „bet wina mahſa — gluſchi zita leeta!"

Loja un Filips neka neteiza, tatſchu winu peeklahjigā, ſaudſigā iſtureſchanās pret behrnibas draugu, kas gara attihſtibā wineem bij palizis tik tahlu pakal, ne weenreiſ ween ſpeeda nabaga jaunekli ſehſtees ſirgam mugurā un aulekſchot tahlu projam, lai waretu tikt kaut kā galā pats ar ſewi un ſawām ſajuhtam.

Weenudeen, ſtrahdadams pee koku apzirſchanas, winſch ilgi palika dahrſā; metās krehſla. Te uſ mahjas ſleegſchna parahdijās Oliwija un baiļu pilnā balſi ſahka ſaukt wina wahrdu. Winſch ſteidſās turpu. Oliwija ſtahweja jau iſtabā, bahla un nobaidijuſēs, winas preekſchā uſ diwana guleja mahte, kā bez dſihwibas, bez elpas. Wilis atbihdija noſt mahſu, palika mahtei ſem galwas ſpilwenu un luhkoja winu atdſihwinat, turklaht nemitedamees meerinat ari Oliwiju.

„Ta ir paraſta kaite . . . pehz daſchām ſtundam ta buhs pahrgahjuſe."

„Es to neſinaju," Oliwija tſchukſteja. „Waj ta naw bihſtama? Senak winai tatſchu tahdas kaites nebija?"

Wilis brihdi ſtomijās.

„War notikt, ka ſchahds ſlimibas jonis nobeidſas ar nahwi," winſch kluſu iſſkaidroja mahſai, „tatſchu war ari notikt, ka wina dſihwo wehl loti ilgi un galā nomirſt ar gluſchi zitu ſlimibu, — tapehz es ari negribeju tewi welti uſtraukt tahlām ſinam. Man ſchehl, ka tas notizis tagad, tew klaht eſot."

Oliwija nopeetni pawehrās brahlī un teiza:

„Man warbuht newajadſetu braukt no mahjas prom, bet palikt arweenu pee winas?"

„Ne," winſch kluſi atbildeja, „es ſinu, kā mammai palihdſet, un wina ar mani jau apraduſe."

Un it kā apleezinadama wina wahrdu pateeſibu, ſlimneeze ſakuſtejās un winas luhpas notſchukſteja wina wahrdu.

„Mammin, mihlā! . . ." Oliwija pee winas noleekdamās bilda, „waj tew ka wajaga?"

„Wilis, kur Wilis?" wina waideja.

„Te es eſmu," winſch atbildeja, pee-eedams winai tuwaku, „tagad tew jau weeglaki, waj ne?"

Oliwija iſgahja ahrā; winas ſirds aiſ ſahpem ſaſchnaudſās. Brahlis winu atrada uſ werandas un uſrunaja:

„Mamma peeraduſe pee manis, es ſinu, kā winai palihdſet un tapehz . . ."

„Par to es ar' nemaſ nebrihnos," Oliwija atbildeja, „tu winu kop kā pate mihlakā meita. Turpreti es . . ."

„Nu — tu? . . . Ar tewi wina lepojas par wiſu wairak paſaulē!" winſch ahtri iſrunaja, pee kam wina balſs newiluſ eedrebejās.

Oliwija paſkatijās uſ winu. Winu ſkateeni ſaſtapās. „Tagad tas wiſabā ſinā par wehlu. . ." ſchee ſkateeni likās ſakam.

Otru deenu Oliwija aiſbrauza uſ uniwerſitati. — — —

Pagahja gadi. Wilis reiſ eenahza pee mahtes ar wehſtuli rokā.

„Mamm'," winſch teiza, „es ſanehmu no profeſora Witmarſcha wehſtuli. Winſch rakſta, ka

Skolotaju personals no schahdàm mahzibas eestahdem: Kasanas mahzibas apgabala skolam, Odesas mahzibas apgabala gimnasijam un realskolam, Kaunas, Nowotscherkaskas, Jelatomas, Starobelskas, Woroneschas, Harkowas (I. gimn.) puisenu gimnasijam, Belgorodas Edinburgas herzoga gimnasijas, Sumu, Schaulu un Mogilewas Aleksandra gimnasijam, Morschanskas, Urjupinas, Isjumas un Moglewas realskolam, Isjumas meitenu gimnasijas, Donas apgabala meitenu gimnasijas un Jelatomas progimnasijas, kà ari Mogilewas tautskolu direktors, dsili aiskustinati no Wina Majestates pateesi tehwischkàs gahdibas par behrnu religiosi-tikumisku un patriotisku audsinaschanu, kas isteikta sch. g. 10. junijâ Tautas Apgaismoschanas Ministrijas Pahrwaldītajam laistā Wisaugstakā rakstā, un sirsnigi eepreezinati par Zara wischehligo lihdsdalibu pee behrnu audsinataju materielà stahwokla nodroschinaschanas,—luhgufchi zaur sawu tuwako preekschneeku starpneezibu nolikt pee Wina Majestates Keisara kahjam wisu karstakàs padewibas juhtas. Us Tautas Apgaismoschanas Ministrijas Pahrwaldītaja wispadewigakà sinojuma Wina Majestatei labpatizees 14. septembrī Pascha roku peesihmet sekoschus wahrdus: „Pasiju ar pateesas apmeerinaschanas juhtam."

Laikrakstu apskats.

„Basnizas Wehstnesis", kura 9. un 10. nummuri beesakâ burtnizâ paslaban kopâ isnahkuschi, ar 1. oktobri sawu gaitu nobeigs. Scha mehneschraksta isdewejs un redaktors, mahzitajs J. Rosens, kà leekas, sawas isdeweja teesibas atdewis grahmatu tirgotajam H. Allunanam, Jelgawâ, jo tas issludina „Basn. Wehstnescha" pehdejâ burtnizâ, tapat kà „Tehwijâ", ka ar 1. oktobri sch. g. „Basn. Westn." weetâ stahschotees jauns laikraksts **„Apskats"**, kas isnahkschot ik nedelas un bes garigeem raksteem sneegschot ari sinas par daschadeem notikumeem. Reisê ar to zena teek paaugstinata no 140 kap. us 3 rbl. gadâ.

× **No Kaukasa kalneem** weetejee laikrasti pastahsta schahdu episodi, kas atgadijusês Maskawas bankeeram Dschamgarowam:

Septembra 5. d. nakti plkst. 11 Dschamgarows, sulaina pawadibâ, kas ar rokas laterni apgaismoja zeku, atgreesâs no kluba mahjâs. Netahl no mahjas pee wina peenahza kahds swesch̄s zilweks un prasija: „Waj juhs esat Dschamgarows?" bet tad pehdejais ar atbildi wilzinajâs, atskaneja swilpeens, un tuhdal kà no semes islihda 7 zilweki, no kureem 3 apstahja sulaini, bet tschetri Dschamgarowu. Apzeelinatos weda kalnôs, peedraudot, ka us weetas noschaus, ja tikai masleet eepihkstesees. Tur Dschamgarowu noweda kahdâ buhdâ, kur atnehma winam pulkstenu, gredsenu un wairak kà 600 rbl. naudâ; pee tam wehl peespeeda winu parakstit 30,000 rbl. leelu wekseli. Pehz wisas garâs kauleschanâs laupitaji sehduschees pee galda un turejuschi kopâ ar bankeeri brangas wakarinas. Pehz tam apzeelinato atlaiduschi, kad tas bijis apsolijees parakstito naudu rihtdeen peenest kahdâ nosazitâ weetâ, kur winu diwi no laupitaju beedreem gaidischot. Pahrgahjis mahjâs, Dschamgarows par notikumu pasinojis aprinka preekschneekam, kursch norihkojis kahdu polizistu, Dschamgarowa uswalkâ gehrbuschos, us sinamo weetu. Polizijai pee tam laimejees apzeelinat diwus laupitajus.

× „Juschnij Kurjera" redakzijas lozeklu apdroschinaschanos schaujameem eerotscheem, **paschaissargaschanâs noluhkâ** — skat. muhsu wakarejo sinojumu — pate redakzija otrâ deenâ isskaidro schahdi:

Scha laikraksta lihdsstrahdneeks Garness aprakstijis diwu jaunu zilweku, porutschika Lusa (Luhsa ?) un wina beedra wisai nepeeklahjigo usweschanos pilsehtâ. Tuhlin otrâ deenâ pilsehtâ isplatijuschâs walodas, ka laikraksta redakzija tapschot „issista". Wakarâ Lusa ar sawu beedri un zitâm personam, kam bijuse kahda istarischanâs ar redakziju, staigajuschi pa bulwari un usmanijuschi, waj tik ne-eeraudsis nepatihkamâ raksta sazeretaju, Garnesu (Panti-Kapeiku). To wakaru usbruzeens neisdewees, bet gan otrâ deenâ, kad ari „apsehschana" tikuse wadita pehz wiseem kara mahkslas noteikumeem ... Lai ari turpmak Garness, kà ari ziti redakzijas lozekli issargatos no schahdeem usbrukumeem, tad Kertschas-Jenikales polizijmeistars atlahwis wiseem redakzijas lozekleem nehsat sew klaht schaujamus eerotschus.

Eekschseme.

Noteikumu krahjums par naturalklauscham un nodewam preeksch ewang.-luteranu basnizam Widsemê, sastahdits us ministru komitejas nolehmumu pamata no 16. okt. 1828. g. un no 21. janw. 1836. g. un apstiprinats no agrakeem Baltijas gubernu generalgubernatoreem, tagad isdots no Widsemes gubernas tipografijas un dabujams tur pirkt par 1 rbl. 25 kap. eksemplarâ.

No Sehjas. Agrak beeschi ween tika laikrakstôs sinots par neatlautu tirgoschanos ar reibinoscheem dsehreeneem weetejâ pagastâ un par mainigo nosodischanu ar likumâ paredseto sodu. Scho aisleegto tirgoschanos weetejais pagasta wezakajs, M. Dahlbera kungs, zentàs aprobeschot ar wiseem spehkeem un lihdsekleem, kas tam ari pilnigi isdewâs, kadehl waldiba schinis deenâs minetam pagasta wezakajam peeschkihruse sewischku atsinibu — 25 rbl. leelu naudas balwu. — Tagad pee mums Sehjâ eeweesusês atkal kahda sawadu dihwaina „mode", jo daschi wihreeschi, pat prezeti laudis, nodsen ar skutni sew matus no peeres ap diwi pirksti platumâ, lai tahdâ kahrtâ isnahktu plataka peere. Scho ehrmoschanos tee isdara ais eedomam: „jo plataka peere, jo gudraka galwa." Tihri amerikanisks isgudrojums.
Kibsis.

No Limbascheem. Runâ un raksta par pedagogiskeem un zitadeem dasch-edaschadeem kurseem, bet schoreis mineschu kahdu wahrdu par „dejas kurseem". Zik esmu nowehrojis, tad schee ir tee preewilzigakee kursi, kas, azim redsot, winu sarihkotajeem jeb waditajeem atmet labu pelnu. Muhsu masajôs Limbaschôs zenschanâs, peesawinatees dejas mahkslu, schobrihd sasneeguse augstako pakahpeenu. Kursch newar jeb nespehj pee dejas kurseem peedalitees, tam tihri no schehlabam waj jaraud. Nu kà tad ne ... wini, luhk, jau eemahzijuschees pehz jaunakâs modes deet, bet es to wehl neprotu un zaur to nu man „krenzchenâ" buhs jastahw dihkâ, buhs jasehsch ziteem laimigajeem ais muguras, jabuht wisu wakaru par seenu dekoraziju, — tà waimanâ dascha laba muhsu sihkpilsona jaunawa wezaku preekschâ. Buhtu ari leelakâ neschehliba, ja saweem lolojumeem neatlautum ballês un weesibâs israhdit winu spihdoschâs dahwanas un tadehl par spihti wisâm tenkam par gruhtajeem laikeem, tschakli ween sawus dehlinus un meitinas suhtam us dejas kurseem. Zik atzeros, tad julija mehnescha widû pee mums eeradâs kahds dejas skolotajs L. no Rewēles. Pirmais kurss bija masak apmeklets, bet swehtdeen, 1. septembrî, no weetejâs beedribas isrihkotâ puku balle, kurâ dejas kursu pabeiguschee israhdija sawu jauno spehju, kluwa mineteem kurseem par leelisku reklamu. Tas notika schâ: us puku balli ari bija eerabuschees ziti dejas zeenitaji — nekursisti, kureem, deemschehl, bija jaapmeerinajas ar noskatischanos un nopuhschanos; wezee pasihstamee dantschi, pateizotees jaunâs mahkslas waroneem, bija mesti pee malas, un waj nu tu, zilweks, pukojees, waj luhdsees, wiss welti; masais sinamo waronu pulzinsch wisu nakti klahstijâs ar to, ko dejas skolotajs pehdejâs nedelâs eekalis. Tà daschs labs par welti bija sagatawojees un eeradees us puku balli: nopirkuschees ee-ejas bileti, pastahwejuschees kahdu laiku dejas sahlê, tee pehdigi sapukojuschees dewàs us mahju. Scha puku balles wakara peedsihwojumi us dejotajeem un dejotajâm darijuschi tahdu eespaidu, ka otrais dejas kurss daudz labaki apmeklets, nekà pirmais; pat Schihdu jaunkungi un jaunkundses nemot dalibu. Bes tam pehdejâs deenâs eesahzees sewischks kurss preeksch inteligento gimenu dahmam, kuru galwenais usdewums ir, studet jaunakos modes jautajumus, kà smalki gehrbtees, sagatawojotees us isstaigaschanos, pasasit kahdu romanu un sapnot par laimigu, weeglu un besruhpju dsihwi. Lai nu wehl jaunee ko jaunee, bet dascha laba jau noseedejuse rose ari tschakla dejas kursu apmekletaja. Par nelaimi schî tahda smalkumu un ballu mode sahk peelipt no wairak inteligenteem un turigakeem ari tà saukteem ikdeentschkeem zilwezineem. Ar noschehloschanu jaatsihst, ka garigais zentrs pee leelakâs dalas scha laika jaunawu pee mums ir tualetes un skaistuma kults, pee leelakâs dalas jaunekleem gigerku kahrtâ gehrbtees, swabados brihschus pawadit pee bufetem; kad sche heesgan siltuma eenemts un prinzipalu naw tuwumâ, tad mutes waroniba seed. Ja jautâ, kahdus laikrakstus abonê un lasa, tad nekahdu atbildi nedabu, protams tadehl, ka derigu grahmatu un laikrakstu lasischanai tahdeem kundsineem naw walas; kadehl lai ari par schâm newajadsibam isdot naudu, kuru jau zitadi war isleetot. — Nebuht ne-esmu dejoschanas eenaidneeks, bet turet un usskatit to par nepeezeeschamu dsihwes wajadsibu; eestahstit, ka ta, luhk, nepratisi pehz jaunakâs modes deet, tad tewi turês par semaku, ir un paleek smejama leeta. Domajam, ka ir wehl kas daikaks, augstaks un zehlaks, nekà spihdet ballês un weesibâs; ka tagadejais laikmets usdod daudz un daschadu nopeetnu dsihwes usdewumu. Tà par wisâm leetam katram, kam zik nezik ruhp jauno nahkamiba, buhtu peenahkams ruhpetees par to, lai tee eekrahj derigas sinaschanas un lai mahzas pee laika nopeetni skatitees us dsihwi. —
Limbaschneeks.

No Litenas. Zik meschonigi un tumsch wehl mehds buht zilweki, to peerahda kahds nupat pastrahdats nedarbs. Sestdeenas wakarâ, 14. septembrî, schejeenes Jaun-Smonu mahju kaudis ustrauza kahda sposcha blahsma, kura zehlâs no degoschas seena un ahbolina kaudses. Kad peesteidsâs zilweki, tad no dsehschanas wairs nebij ne runa, jo wisa kaudse jau bij apnemta ar uguni. Kaudsê bij 12 wesumu ahbolina un 2 wesumi seena. Par laimi wehjsch uguni nesa no mahjam projam, zitadi buhtu nodeguschas ari mahjas. Uguns, kà drosch redsams, peelikta, jo no tuwejâ sahrta bij atnesti sakarni un schagari, pee kureem tad peelikta uguns.
Klawinu Jahnis.

No Belawas. Ari pee mums wehl wasaraja lauki wisur sali un waresi: plaut tikai us septembra beigam. Rudsi bij wideji, bet birums, salihdsinot ar pagahjuscheem gadeem, daudz wahjaks. Ar rudsu sehschanu ari neweizas, jo nu tikai wehl daudz weetâs sahk semi sagatawot, kas lihds schim, leelâ slapjuma dehl, stahweja pawisam neaistikta. 16. septembrî tika noturets weetejais gada tirgus. Tà kà schis tirgus plaschâ apkaimê labi pasihstams, tad bij sabrauzis ari wisadu tirdsneeku ganbrihs wairak kà nekad. Lopu zenas bij augstakas, nekà pagahjuschôs gadôs. Tikai ar sehreem ihsti negahja, laikam gan tadehl, ka sehru uspirzeju bij eerades pawisam mas.
Kl.

No Stahmereenes. Naw nezik ilgi, kad tika sinots par jaunbuhwejamâs basnizas aplaupischanu, bet nu jasino atkal par wezo. 14. septembrî swanitajs, basnizâ ee-eedams, reds, ka pa grihdu ismehtatas swezes. Swanitajs to tuhdal pasinojis weetejam garidsneekam. Pee ismekleschanas israhdijâs, ka saglis bij atlausis naudas skapi. Bet naudas neatradis, ismehtajis swezes u. t. t. pa semi. Kà redsams, tad saglis basnizâ eelausees zaur logu. Wainigais teek meklets.
K. J.

Kursemes gubernators, hofmeisters Swerbejews aigreesees no ahrsemem un usnehmis sawas gubernas pahrwaldibu.

Leepaja. Par tur notikuscho nelaimi us juhras „Lib. Ztg." pastahsta schahdi: Pagahjuscho peektdeen preekschpusdeenâ isbrauza walrakas laiwas ar swejneekeem juhrâ, sawus tihklus ismest majari iswilkt. Leelakâ dala no wineem wakarâ, kad wehjsch sazehlâs par auku, atgreesâs mahjâs, tikai daschi swejneeki palika pee saweem tihkleem. Scho pulkâ bij diwi, Grots un Nowadneeks, no Jaun-Leepajas. Kad tee otrâ deenâ nepahrbrauza malâ, ziti atrada tikai winu apgahstâs laiwas. Weena swejneeka lihkis jau atrasts, otra wehl ne.

No Wentspils. Te schinis deenâs atrada pee Wezeem kapeem pee koka peeseetu wihru, kursch tur tahdâ stahwoklî bij pawadijis diwas deenas un naktis. Runâ, ka peeseetam tas darits kà atmaksa par kahdu darbu, ar kuru tas kaitejis nepasihstameem peesehjejeem. — No 9.—14. septembrim sch. g. te Leepajas apgabala delegazija isteesaja kahdas 15 kriminalprahwas, starp kurâm weena bij par diwseewibu. Apsuhdsets bij semneeks Krists Starkis. Teesa, isklausijuse wairak leezineekus, starp teem ari Laudses mahzitaju A. Bahberagu, kas apsuhdseto salaulajis ar otru seewu, nolehma: eeslodsit apsuhdseto Starki us 8 mehnescheem zeetumâ. — Wentspilneekeem preeks par domneeku wehleschanas uswaru bij teek leels, ka otrâ deenâ wisi Jaunpilsehtneeki un ari Wez-Wentspilneeki ar flagam puschkoja sawus namus. Wisi newar beigt ween slawet sawu waboni. Ari paschi wehletaji ir paschapsinigaki, noskatot us sawu teizamo leelo kopdarbu.
W—s.

Jurjewas weterinarinstitutâ par profesoru teesas lozekleem iswehleti schahdi profesori: W. Gutmans, L. Kundsinsch un J. Waldmanns; par kandidateem: E. Happichs, S. Putschkowskis un dozents Dawids.

No Wilnas. Eesahkot ar scha gada septembri, Wilnas luteranu basnizâ katra mehnescha pirmâ swehtdeenâ plkst. 1. pehz pusd. tiks notureti Latweeschu deewwahrdi. — s.

Apteeku mahzekles. Medizinas departaments beidsis isstrahdat galigi noteikumus par seeweeschu personu peelaischanu par apteeku mahzeklem. Kas beiguschas seeweeschu institutu un jeparchialâs skolas, tàm pee eestahschanâs tikai jausrahda leeziba par Latinu walodas prasschanu 4 gimnasijas klasu kursa apmehrâ; kas mineto kursu naw beiguschas, tàm janoleek eksamens puisenu gimnasiju minetâ kursa apmehrâ.

Kara deenasts. Pehz senata isskaidrojuma, kara deenesta likumu 57. pantâ minetais „gads" nemams no sinamâ gada 1. oktobra lihds nahkamâ gada 30. septembram, bet ne wis no 1. janwara lihds 31. dezembram.

Ahrseme.

Par Anglu kehnina weesoschanos Wahzijâ.

Daschas Anglu awises sin wehstit, ka tiklihds buhschot notikuse keisara Wilhelma weesoschanâs Londonâ, kura, kà sinams, nolikta us nowembra eesahkumu, kehninsch Edwards wisâ drihsumâ apmekleschot keisaru Berlinê. Laikam taisni pa seemasswehtkeem winsch buhschot keisara weesis. Buhru generalu peenemschana audienzê pee keisara Wilhelma tà tad buhtu it kà zela nolihdsinajums kehnina Edwarda weesojumam Wahzijâ; jo kad kehninsch pahra gadu atpakal aisbrauza Berlinê weesôs, tad tur neweena mute neatdarijâs, kas no eedsihwotaju puses buhtu tem ussaukuse kahdu apsweizinajumu — tà Wahzu tautas prahti bij saschutuschi dehl Anglijas netaisnâ kara Deenwid-Afrikâ un dehl winu warmahzibas pret Buhreem. Tagad nu keisars Wilhelms gribetu sagatawot sawam radineekam katrâ sinâ laipnaku un labaku sanemschanu no Wahzu tautas puses. Gan winsch pats ari toreis — pee pehdejâs kehnina Edwarda weesoschanâs Berlinê— darija no sawas puses wisu, kas eespehjams, weesam par godu, un saldatu pulki kleedsa pehz komandas urâ pehz urâ, bet kur ar sirsnibu un mihlestibu nepeedalâs pate tauta, tur wisa sanemschana tomehr ir un paleek auksta un tukscha zeremonija, kahds raksturs ari bij toreisejam Anglijas waldneeka zeemojumam Berlinê. Tapehz nu tagad keisara Wilhelma noluhks ir, zaur masu laipnibu pret Buhru generaleem, atkaufet sawas tautas un Berlines eedsihwotaju sirdis pret sawu radineeku, Anglu kehnina Edwardu VII. Weenigi tà un ne zitadi isskaidrojams keisara nodoms par Buhru generalu peenemschanu audienzê. Meklet tur kahdas simpatijas, waj draudsibas jeb lihdszeetibas juhtas pret Buhreem, buhtu gan sche welti. Jautajums tagad ir, waj generali gribês kungeem pakalpot un buhs tik laipni, luhgt pehz audienzes. Labums ne wineem, ne winu tautas brahleem zaur schahdu audienzi nezeltos pateesi itin nekahds.

Demokratu kandidats us prezidenta amatu Seemel-Amerikas Sabeedrotàs Walstis.

Demokratu partija Ohio walstî nolehmuse sawu waboni Dschonsonu likt wisu zitu walstiju demokrateem kà kandidatu us prezidenta amatu preekschâ. Dschonsons esot wairakkahrtigs miljonars, sozialists un Ruswelta pretneeks. Ari Brelans pabalstot wina kandidaturu un esot labpraht ar meeru, winam par labu no kandidaturas atsazitees. Janogaida, waj demokrati zitâs walstîs peenems Dschonsonu par kandidatu.

Dumpis Makedonijâ.

No Sofijas sino: Makedonijas komitejas eesauktâ sapulzê Michailowskis pasinoja, ka Monastiras un Kastorijas wilaietôs iszehlees dumpis. Sapulze peenehma resoluziju, eesneegt waldibai usaizinajumu, lai ta greestu leelwalstju wehribu us apstakleem Makedonijâ.

Wahzija. Keisars Wilhelms esot labpraht gataws, peenemt Buhru generalus audienzê, ja tik wini paschi to wehletos. Ari Anglu wal-

---

Oliwijai jabrauz us weenu gadu us Franziju, studet Romanu isloksnes: tad wina dabûs katedri, kuru pee uniwersitates nule tik wehl atklahs. Tas ir nedsirdets gadijums. Oliwija to nedrihkst palaist garam neisleetotu."

Teewàs, isdiluschâs rokas, kas tureja adikli, newarigi noslihga gar sahneem, un no mahtes kruhts islausâs nopuhta.

„Bet kur mehs, Wili, nemsim lihdseklus, ar ko winu suhtit us ahrsemem?"

Winsch ustraukts sokoja pa istabu, tad peegahja mahtei klaht un to noskuhpstija.

„Jaeekihlâ seme," winsch klusu noteiza.

„Ko tu runâ?!"

„Smits us semi mums tuhlin dos naudu. Par kuplu scha gada raschu es esmu droschs, tà tad buhs ko samaksat prozentus, — un preeksch Oliwijas tas, luhk, ir rets gadijums, apdomâ tik, mam'! Profesors raksta, ka katedris winai jau nodroschinats. Mums winai japalihds."

„Tas tew buhs koti gruhti — wehl weenu gadu maksat par winu."

„Ko lai dara, mam', par to tas ari ir beidsamais gads, un tad Oliwija buhs us kahjam."

Mahte paskatijas us winu mihlestibas pilnâm azim un nopuhtâs.

„Dari, kà sini, mihlo dehlin, ta tawa darischana."

Semi eekihlaja.

Pawasari Wilis aisbrauza us pilsehtu, lai buhtu klaht pee mahsas isstahschanâs no augstskolas; mahte newareja braukt, par to nebij ko domat — un Oliwija bija tik mihki un zeeschi luhguse brahli atbraukt, ka winsch newareja atraidit winas luhgumu, jo wairak wehl tapehz ne, ka tuhlin pehz atlaischanas Oliwijai un Lojai bij jabrauz us Franziju.

No sawas weetas aktu sahlê Wilis ar lepnumu sekoja mahsas godinaschanai; wina nobeidsa mahzibu uniwersitatê ar sewischku usslawu, winai par godu tureja runas, winu applaudeja, un, tomehr — neskatotees us wisu to, Wilam likâs, ka mahsa par kaut ko noruhpejusês, ka pelnitâ atsina winai sagahdâ mas preeka . . . Tak tas winam, warbuht, tà tik islikâs! Senakee draugi peenahza winam klaht, nowehleja laimes un tuhlin atkal atgahja nost; wineem tagad bija tik mas kaut ka kopejo, wini nesinaja, par ko ar winu runat. Apjukuma, apwainotas paschmihlibas juhtas winu pahrnehma arween wairak un wairak; semkopja weenkahrschais apgehrbs winu speeda. Wakarâ, pa balles laiku, winsch isgahja no uniwersitates sahles un klejoja pa koridoreem. Winsch gribeja buht weens, zilweku widû winsch newareja isturet.

„Ko tad tu te dari?" peepeschi atskaneja Filipa balss. Filips aissmehkeja papirosu, un tumsâ it skaidri notehlojâs wina smalkâs, baltâs rokas. Wilis us tàm noluhkojâs bes atjautas, wiss winâ bij kà nomiris.

„Es domaju, ka tu buhtu kopâ ar Oliwiju," winsch isrunaja.

„Nupat jau biju ar'. — Waj Oliwija tew teiza, ka mehs abi — lihgawa un lihgawainis?"

Wina samulsums nosuda, winsch eetrihsejâs ais pahrsteiguma.

„Lihgawa un lihgawainis — Oliwija un tu?"

„Waj tu pateesi to nemas nenomaniji? Ja, mihlais draugs," winsch tam laipni uslika us plezu roku, „waj pateesi tu bes sawa semes stuhrischa zita neka neredsi? . . . Ak ja, tu jau muhs redseji kopâ tikai pa brihwdeenam. Es domaju, ka wiseem sen jau sinams, ka es mihlu Oliwiju... Tagad mehs saderinajamees, un kaut gan to us Oliwijas wehleschanos tura par noslehpumu, tak es zeru, ka tu palihdsesi man winu peerunat, lai to turpmak wairs neturetu par noslehpumu."

Winsch apklusa un kà nesinâ skotijâs us Wili, kas neka neatbildeja.

„Tew, protams, naw nekas preti, ka mehs saweenojamees? Ne? — nu, tà jau es domaju! Es no sawas puses labaka swaina newehletos. Oliwija man nekad nepeedos, ka es pirmais pateizu tew par muhsu saderinaschanos, tak leeta ta, ka man wajaga tawas palihdsibas."

Wilis pazeetigi gaidija turpinajumu.

„Leeta ta," Filips aissweeda papirosa galinu un nedroschi turpinaja, „ka mehs waretu tuhlin ari salaulatees, ja tik Oliwija nebuhtu tik stuhrgalwiga: wina eedomajusês, ka winai jatop par profesoru. Wina grib braukt us Franziju, studet tàs nolahdetâs walodas, un tad braukt atpakal, lai eenemtu pate sawu mahzibas krehslu."

„Pareisi, taisni to wina domaja darit."

„Ja, senak, tak leeta ta, ka, ja wina apprezas, wina saudê teesibu us katedri."

„Nu, tad wina tak laikam katedrim dos preekschroku?"

„Ko tu runà? kà tà nu mas war sazit?! Tu sawu mahsu pasihsti slikti! . . . Tomehr wina usskata par sawu moralisko peenahkumu . . ." Winam aptruhka balss, winsch apjuzis paskatijas us behrnibas draugu: „Redsi, draugs, mehs abi sinam it labi, ko tu esi upurejis Oliwijas labâ..."

Wilis ustraukdamees sarauza usazis.

„Lauj man pabeigt," Filips turpinaja. „Weenalga, mums leeta reis tomehr janokahrto... Naudas man tik daudz, ka nesinu, kur to likt; dalu no tàs atdoschu Oliwijai, lai wina ar to zik nezik lihdsina sawu paradu. — Draugs, nedomâ, ka es Oliwiju gribu atpirkt no tewis ar naudu: mehs tà kà tà wisu muhschu buhsim tawi paradneeki, tatschu ar to tew buhs kaut zik atlihdsinats materielâ sinâ."

„Ja tikai tas ween buhtu! . . ."

„Ko tu runà?!"

No tumsas isnahza Oliwija, baltâ balles gehrbâ, jautra un isrotajusês. Wina kà pehtidama usluhkoja te weenu, te otru, un winas waigus pehkschni pahrklahja tumschs sahrtums; eekaisuse wina issauzâs:

„Filip, un tu winam pateizi? . . ."

„Ja," winsch stingri atbildeja.

„Tew newajadseja to teikt, tu to nedrihksteji!" Wina nowehrsâs no lihgawaina un kà luhgdamâs isstееpa brahlam pretî abas rokas. „Bet waj winsch tew teiza, ka tas nezik negrosa paschu leetu, Wili, ka mana apnemschanâs paleek negrosama? Es biju ar meeru saderinatees tikai tapehz, ka . . ."

„Tapehz, ka tu winu mihli . . ." brahlis peemetinaja, ar waru masuleet pasmaididams.

„Ja, es winu mihlu," Oliwija apmeerinajusês turpinaja. „Tak tu sini, es esmu iswehlejusês darba lauku, kur kaut ko waru darit un sasneegt, un nekas nespehs pahrgrosit manu zeescho apnemschanos. Winam jagaida, tak ja winsch nemaretu gaidit, lai atsakas no manis."

„Dari, kà sini," Wilis atbildeja winai meerigi, bet dsestri. „Wiss atkaras no tewis paschas. Tak weenigais, ko es isluhdsos un, man schkeet, ka man ir teesiba to luhgt, — es zeru, Oliwij, ka tu nekad wairs ne-eekustinasi jautajumu par naudu: nauda man arweenu spehlejuse paschu pehdigo lomu . . . Kas atteezas us to zitu, tad . . . waj nu daschi gadi wairak,— waj masak . . ." winam aptruhka balss, winsch apklusa, tatschu Oliwija saprata, ko brahlis domaja.

„Es saprotu: sche naw runa par manu waj Filipa laimi," wina teiza, „bet par kaut ko swarigaku."

„Ja tu, Oliwij, domâ par mani," winsch atbildeja bahls kà lihkis, „tad sini, ka es nebuhschu laimigaks, ja tu manis dehl upuresi sawu laimi. Tew jadomâ tik paschai par sewi!"

„Un tagad, tuhlin," Filips eejauzâs walodâ, „tew, Oliwij, jaisschkir, kuru zelu eesi, ko darisi, jo tas tà ka tà naw isbehgams."

Oliwija usluhkoja te weenu, te otru, — abu jaunekļu skateeni bija winai peewehrsti, — winâ zihnijâs seeweetes instinkts ar peenahkuma juhtam, ar zenschanos pehz patstahwiga stahwokla — un seeweetes juhtas patureja wirsroku.

„Es esmu skaidribâ," wina teiza, „es jau sen esmu skaidribâ ar scho jautajumu," — ar scheem wahrdeem wina apgreesâs un eegahja sahlê.

„Wili," Filips eesauzâs, „kapehz tik tu toreis negahji us uniwersitati Oliwijas weetâ? Mums tad nebuhtu bijis wiss tas japeedsihwo."

„Ja, warbuht," Wilis atbildeja, „tapehz ka tu tad laikam gan buhtu eemihlejis kahdu zitu meiteni."

„War buht, ka tew ari taisniba, Wili," Filips noteiza gluschi zitadâ — klusâ, stomigâ balsî.—

Nahkamo deenu Wilis pahrbrauza atpakal mahjâ, apsegloja sirgu un paschulaik gribeja dotees zelâ, te eeraudsija pa zelu tuwojamees krusttehwu.

„Un tad Oliwija teescham beiguse uniwersitati?" wezis winam sauza pretî jau pa gabalu. „Es jau dsirdeju, ka wina beiguse ar usslawu un dabujuse premiju," — un winsch wiltigi pawihpsnaja un mirkschkinaja brahla dehlam azim.

„Premiju? . . . Juhs gan runajat par katedri?"

„Ne, ko nu neekus katedris! Es runaju par winas saderinaschanos ar jauno Masonu. Oliwija ir kreetna meitene — un, kà leekas, jauneeschu kopejâ mahzischanâs ari naw bes saweem labumeem! Ja es buhtu warejis paredset tahdu isnahkumu, es warbuht buhtu toreis bijis ar meeru dot naudu: Masoneem, luhk, daudz semes, un tahds swainis, kà Filips, war tew pahrpahrim atlihdsinat uniwersitates isglihtibas truhkumu, waj ne tà, mihlo draudsin?" winsch peemetinaja, sobgaligi pawihpsnadams.

Wilis neka neatbildeja; winsch usschahwa sirgam un isjahja pa wahrteem. Wina dwehselê waldija tumsa, wina mahsas labâ nestais upuris israhdijâs pilnigi weltigs, un winam preekschâ wehl stahweja gara, gruhta, ispostita dsihwe . . . Un tur bija par ko domat un pahrdomat . . .

diba dewuse sawam wehstneekam Berlinê pawehli, Buhru generalu luhgumu dehl audienzes, ja tahds winam teek eesneegts, tuhlin nodot keisaram un wisadi buht teem palihdsigam. Tà tad ustrauktee Anglu prahti sahkuschi apmeerinatees, un ja generalu preekschâ stahdischana noteek zaur winu wehstneeku, tad wineem, ka redsams, tur wairs naw nekas prett. Wifs tagad atkarajas no tam, waj Buhru generali paschi wehlas audienzi, un luhgs pehz tàs, waj ne. Lihds schim nekahds luhgums Anglu wehstneezibâ Berlinê wehl neesot no wineem eegahjis.

Keisara Wilhelma eeluhgtee Anglu weesi, kas pehz Anglu awischu sinam nebuht apmeerinati ar leelajeem Wahzu manewreem. Kahds no bijuscheem weeseem raksta awisê „Times" par Wahzu manewreem schâ: „Ja tas bij wiss, ko keisars Wilhelms un Wahzu kara teorija mums spehja rahdit, tad man jasaka ar kahdu eewehrojamu Anglu prateju kara leetâs, ka tas ir łoti maſ, ko mehs kara laukâ waram no Wahzeescheem mahzitees." Te nu bij! Un tomehr keisars Wilhelms bij sawus Anglu weesus wehl sewischki luhdsis, lai tee buhtu tik laipni, nodot sawu leetprateju spreedumu par Wahzu kara spehka spehjam. Sawads isnahzis schis spreedums.

Semes trihze Wahzijâ. Tibingenas apkahrtnê, manita pagahjuschâs nedelas peektdeenâ, ap pulksten 10 wakarâ. Trihze nahkuse no deenwideem un gahjuse uf seemeleem.

Franzija. Solâ apbedischana notikuse pagahjuschâ swehtdeenâ Monmartras kapsehtâ, Parisê, tihri meerigi un parastâ kahrtibâ, bef nekahdeem sewischkeem starpgadijumeem. Pee kapa runajuschi tautas apgaismoschanas ministrs Schomjè, pasihstamais rakstneeks Anatols Franss un Abels Hermans. Schomjè zildinajis Solâ rakstneeka nopelnus un wina besbailibu zihnâ par kahdu leetu, kuru domajis esam taisnu un pateesu. Behrineekeem ejot no kapsehtas projam, kauschu bars mehginajis sarihkot manifestazijas sozialistu wadonim Schorè un dascheem ziteem, bet polizija un kara spehks manifestantus isklihdinajuschi. Pee apbedischanas bijis sapulzejees ap 80,000 zilweku.

Parises Schihdi sawâs zeribâs stipri peekrahpuschees. Wini, proti, bij gaidijuschi, ka Wahzu keisars suhtis Solâ atraitnei lihdsjuhtibas telegrammu dehl winas wihra nahwes. Daschas Schihdu awises pat jau ispauda, ka tas notizis. Bet zereto telegrammu tomehr nesagaidija. Lai gan keisars Wilhelms, kur daudsmaf kaut kas leelaks noteek, ne ar lihdsjuhtibas issazischanu, ne ari ar laimes nowehleschanu nekad naw skopojees, tomehr schoreis wisa gaidischana bij welta — no Berlines nenahza nekas. Berlinê, kà redsams, pareisi nopratuschi, ka Solâ pehdejôs gadôs pee Frantschu tautas leelumleelàs dałas dehl sawas nepeederigàs isturefchanàs Schihdu nodewejo leetâ nestahweja wairs nekahdâ sewischkâ godâ un zeenâ, un ka telegramma nebuhtu atraduse Frantschu tautâ nekahdu labu atbalsi.

Par pasihstamo un no polizijas ilgi, bet weltigi mekleto Enbèru-Dorinjaku blehschu gimeni naw, kà finams, lihds schim nekas dsirdets — tà no Parises aisbehga, tà wisa gimene palika kà uhdent eekrituse. Tagad nu fino no Hawres, ka tur juhrmalâ atrasta kahda ismesta silhkone, kuru daschi sihmejot par Teresi Enbèra kundsi — subuschàs blehschu gimenes galweno personu. Noslihkusè bijuse gehrbusês smalkâs, dahrgâs drehbês un isskatotees stipri lihdsiga mekletai. Waj ta teeschàm pate mekletâ krahpneeze, naw wehl galigi issinats.

Italija. Wenezijâ nupat tika noturets starptautisks studentu kongress, kur pehz dsihwâm debatem peenehma ar balsu wairakumu resoluziju, ka pret Schihdu studenteem jaisturas augstskolâs tàpat, kà pret wiseem ziteem un tee usnemami korporazijâs. Rumanu studenti ar schahdu nolehmumu nebijuschi meerâ un eelikuschi pret to protestu.

Anglija. Anglu koloniju walde isskaidro, ka wehstis par Milnera nodomu, atkahptees no Transwalas gubernatora amata, neesot pateesas. Tomehr daschas Anglu awises apgalwo, ka Milners neesot ar sawu tagadejo stahwokli meerâ. Winsch pats rakstijis saweem draugeem uf Angliju, ka, ja winam waldiba nedoschot plaschakas teesibas tad winsch ilgam wairs amatâ nepalikschot. Milners, kà redsams, usstahjtos pret Buhreem ar leelu bahrdsibu, bet Anglu waldiba ir apdomigaka un bihstas no pahrdroscheem soleem.

Holande. Anglu awises — pat ofiziosàs un ofizielàs — wezo goda wihru, presidentu Krügeru, wairak reisu puhlejuschàs gahst neslawâ, ismeldamas par winu nepateesas walodas, ka winsch, braukdams uf Eiropu, panehmis un peesawinajees Transwalas walsts naudas. Bijuschais Buhru karaspehka wirspawehlneeks, generalis Luijs Bota, isslaidis tagad schint leetâ schahdu pasinojumu: „Presidents Krügers wisu Transwalas walsts kasi, pastahwoschu no 14,000 mahrzinam sterlinu skaidrâ naudâ un 48,000 mahrzinam sterlinu wehrtspapirôs, pirms sawas aisbraukschanas uf Eiropu nodewa personigi man preeksch kara wajadsibam."

Ar to tad nu melkuligajâm Anglu awisem mute aisbahsta reis par wisâm reisam. Redsès, ko nu tàs isgudros firmâ goda wihra kengaschanâ.

Buhru atraitnu un bahrenu kasei Holandeeschi sametuschi 600,000 rbl., kurus nodewuschi generalim Bota aissuhtischanai uf Deenwid-Afriku un isdalischanai.

Wenezuela. Sadursme starp Wenezuelu un Franziju usskatama gar nobeigtu un islihdsinatu, jo presidents Kastro ofizieli pasinojis Frantschu waldibai, ka winsch gataws peekahptees un dot Franzijai katru gandarijumu, kahdu ta prasitu.

Riga.

Widsemes kameralpalatas pahrwaldneeks, ihstens walstspadomneeks Wasiljews algreesees no sawa zelojuma pa Widsemes gubernu Rigâ.

Rigas Latweeschu Beedribas sahlê zeturtdeen, 26. septembri sch. g. buhs jautajumu isskaidroschanas wakars. Lasîs Dr. M. Lejina kgs par semes pagahtni un tagadni. Isskaidros jautajumus: „Kas behrneem weselibas sinâ labaki, wingroschana waj rotakas?" un „Zik ilgi eepreeksch jausteiz deenasts?" Pee jautajumu isskaidroschanas peedalisees P. Brekscha un A. Berga kgi. Wakaru wadîs Dr. Lejina kgs. Jautajuma wakara sahkums plkst. ½9 wakarâ.

Rigas Latweeschu Labdaribas beedriba isrihko 6. oktobrî sch. g. Rigas Latweeschu beedribas sahlê islosejumu beedribas nabageem un Katrinas behrnu patwersmei par labu. Komiteja tadehl atkal greeschas pee publikas un saweem labwehleem ar sirsnigu luhgumu, ari schoreis islosejumu pabalstit, gan loses pehrkot, gan dahwanas islosejumam pasneedsot. Loses dabujamas pee komitejas lozekleem un ziteem beedribas labwehleem un maksâ 25 kap. gabalâ. Islosejamâs leetas buhs isstahditas publikas apskatischanai 4. un 5. oktobrî Rigas Latweeschu beedribas sahlê.

Rigas politechnikâ pagahjuschâs nedelas beigâs bija jaunpeenemto studentu imatrikuleschana. Instituta direktors, profesors Waldens, greesees pee studenteem ar apmehram schahdu runu:

„Zeen. kungi! Solis, ko Juhs tagad sperat, ir eewehrojams un swinigs notikums Juhsu dsihwê. Jo swinigs ir schis notikums Juhsu dsihwê tapehz, ka lihds ar to beidsas Juhsu daschadàs behdas, gruhtumi un wilschanâs, kas Jums bij japahrwar, lai nobeigtu widejo skolu kursu. Sinibas, kuras Juhs mahzijatees widejâs skolâs, bija tikai sagatawoschanàs pakahpeeni uf tàm augstakajàm ihstajàm sinatnem, pee kurâm Juhs tagad stahjatees. Juhs esat laimigi uswarejuschi gruhtajâ gara zihnâ, tagad ir ispildijusès Juhsu senâ wehleschanàs, tapt par studenteem.

Tagad Juhs gribat tapt usnemti jaunâ akademiskâ gimenê, muhsu institutâ, wina pilsonu skaitâ. Kahdus peenahkumus usleek Jums schi jaunâ gimene, kahdas teesibas eeguhstat Juhs muhsu institutâ? Juhs eeguhstat jaunas, t. i. studenta kahrtas teesibas. Jums usleekamos peenahkumus un Juhsu eeguhtàs teesibas war eedalit trijâs kategorijâs: 1) Juhsu peenahkumi pret akademisko gimeni, pret institutu; 2) Juhsu peenahkumi pret sabeedribu; 3) Juhsu personigàs teesibas un peenahkumi pret sewi pascheem Juhsu personigâ dsihwê. Wispirms Jums usleek peenahkumus akademiskâ gimene, instituts, kà augstakâ skola un kà sinatnes swehtniza, kam sinatniski nolukti. Jums naw jaaismirst, ka instituts Jums dod eespehju studet augstakas sinatnes, eezel Juhs pehz kursa beigschanas augstakâ kahrtâ, dod Jums dsihwê priwilegijas un wispahrigàs pilsonu teesibas. Instituts Jums atwer durwis uf wisâm sinatnes swehtnizam un dod Jums eespehju eenemt augstaku stahwokli sabeedribâ.

Institutâ Jums atwehleta plascha brihwiba — tur no Jums neprasa, lai Juhs stingri apmekletu lekzijas. Instituts negrib aprobeschot Juhsu brihwibu ar kaut kahdeem zeescheem noteikumeem ne paschâ institutâ, nedſ ahrpus ta. Tas tapehz, ka uf Jums skatas kà uf patstahwigeem wihreem, kas apsinas sawus peenahkumus. Tahds usskats par Jums pamatojas uf usticibu, un tadehl es neschaubigi zeru, ka Juhs scho usticibu apstiprinasat, wisâ sawâ studiju laikâ lekzijas usziihtigi apmeklejot un isturotees nopeetni pret saweem teescheem usdewumeem. Tà Juhs atweeglinasat ari sawu kopeju darbu ar profesoreem. Schis kopejais darbs un zeeschais sakars ar Juhsu skolotajeem — profesoreem Jums atkal usleek deesgan gruhtus peenahkumus. Jums wajaga teeschàm nodotees institutam. Katrâ wajadsibas gadijumâ Jums ar pilnigu waisirdibu jagreeschas pee saweem tuwakeem lihdsstrahdneekeem — profesoreem pehz draudsiga padoma un labas preekschsihmes, un Jums jabuht zeeschi pahrleezinateem, ka tee katrâ gadijumâ Jums palihdsès. — Dekani ir Juhsu teesibu tuwakee atstahwji, un wisi profesori Jums no sirds nowehl wisu labu. Schajâ akademiskâ gimenê Juhs gruhtâs brihschôs weenmehr warat atrast padomu un apmeerinajumu.

Juhsu peenahkumi pret sabeedribu ir łoti leeli. Buhdami akademiskàs gimenes lozekli, Juhs lihds ar to topat ari pilnteesigi intelligenti pilsoni, kam kà tahdeem peenahzigi jaispilda prasijumi, kurus usleek scholaiku sabeedribas kulturas dsihwe ar saweem noteikumeem. Kà studenteem Jums jabuht goda prahta, peeklahzibas, taisnibas un atklahtibas kareiwjeem. Ispildidami moralikos likumus un sabeedriskos peenahkumus, mehs newaram neispildit ari wispahrigos walsts likumus, kas muhs saweeno weenâ walstî tapat kà pirmee. Katrs likums usskatams par brunâm, kas aissargâ muhs un sabeedribu. Tadehl Jums dodu padomu, atturetees no kaut kahdàm demostrazijam un politiskâm agitazijam. Juhs sinat, ka tahdeem bardeem war buht launas sekas preeksch Jums pascheem. Instituts Juhs usskatis un uf Jums paļaidisees kà uf godigeem strahdneekeem, kas wisus sawus spehkus seedo kulturas isplahtischanas weizinaschanai.

Beidsot jo swarigi ir Juhsu peenahkumi ari pret sewi pascheem. Isturatees tà, kà lai Juhs buhtu sawa jaunà wahrda zeenigi. Jums nopeetni janodarbojas ar paschisglihtibu un paschattihstibu. Attihstat neween sawas intelektualàs, bet wisas dwehseles spehjas, neaismirstat, ka wiss buhs welti, ja Jums nebuhs labas, godigas, taisnas sirds!

Juhs esat brihwi, bet tas wehl nenosihmê, ka jums nebuhtu nekahdu peenahkumu. Katram no Jums wajaga sewi un sawus darbus apdomat un kritiski apluhkat. Katrs no Jums kà students apnehmees kalpot sinatnei, pateesibai, godam un taisnibai. Neaismirstat, ka Juhs weenmehr esat atbildigi to idealu preekschâ, pehz kureem zenschas muhsu akademiskâ gimene, muhsu instituts. Dsihwojat weenmehr tà, kà lai Juhs buhtu sawu wezaku un tuwaku preeks.

Wehl reis Jums atgahdinu, wisâs leetâs un weetâs ar wahrdeem un darbeem ispildit tos augstos peenahkumus un usdewumus, kurus Juhs usnematees, eestahdamees muhsu institutâ."

Pehz tam direktora kungs katram studentam speeda roku un pasneedsa legitimazijas karti un pehz tam greesâs pee studenteem ar schahdeem wahrdeem:

„Tagad apsweizinu Juhs wisus kà pilnteesigus studentus. Juhsu augstakâ un dahrgakâ manta un swehtums lai ir schee Juhsu jaunibas gadi. Saudets laiks ir wisfahpigakais saudejums. Tapehz wehlos, lai katrs no Jums pehz eespehjas ahtrak beigtu kursu schajâ sinatnes swehtnizâ, lai pehz tam stahtos sinatnes kalpu waj sabeedribas darbineeku rindâs. Paradise, no kuras Juhs neweens newar isdsiht, lai Jums ir atminas par saweem jauki un derigi pawaditeem studentu gadeem. Lai Deews dotu, ka Juhs weenmehr buhtu sawa usdewuma un uf Jums likto zeribu zeenigi. Nowehlu jums, studentu kungi, wisu labu!"

Isglihtibas weizinaschanas kursi pee Rigas tirgotaju sabeedribas. Ar 16. septembri schi sabeedriba eesahk ikgadejos tirdsneezibas kursus jaunajâs walodâs, tirdsneezibas korespondenzê, tirdsneezibas rehkinaschanâ, tirdsneezibas, juhrneezibas un wekselu likumôs. Peedalischanâs pee kurseem esot wehl wahja, kadehl jauni skolneeki wehl warot peeteiktees Masajâ Jaunâ eelâ Nr. 6, pee Ed. Koppa kga, no plkst. 12 lihds 3 deenâ. Atlihdsiba par kurseem ir masa.

Salomonska zirkû wakar wakarâ turpinajàs stiprineeku sazihksties. Wakar spehkojàs Georgs Lurichs ar Kanepu, kuri jau no agrakeem gadeem schejeenes publikai labi pasihstami. Lurichs pehz 20 minutu spehkoschanàs gahsa Kanepu. Pehz tam Jankowskis pehz 4 minutem weiza Bernardo. Publikas bij atkal łoti daudſ.

Eelas bruga eebrukschana. Terbatas eelâ, starp Gertrudes un Romanowa eelam, eebruzis eelas brugis. Sem eebrukuschâ bruga atrada alu. Kà leekas, tad sche uhdens no eelas bruga apakschas isskalojis weeglo smilti, un tà ar laiku iszehlusès apakschsemes ala. —rgs.

Atrasti behrni. 24. septembri, ap plkst. 7½ wakarâ, Eliasa eelâ Nr. 15 namâ sehtâ, Witebskas majpilsonis Sch. Borowiks atrada isliktas diwas 4—5 deenas wezas meitenes. Atrastos behrnus nodewa pilsehtas slimnizas dsemdeschanas nodałai. Polizija spehruse solus, lai atrastu behrnu mahti. —rgs.

Sirga sahdsiba. Aiswakar wakarâ Nikolajam Roze pee Bauskas zela Nr. 36 no mahjas ganibam nosaga sirgu, wehrtibâ ap 60 rbl. —r.

Isrihkojumi. Treschdeen, 25. septembrî: Pilsehtas Kreewu teatrî [illegible]. — Pilsehtas Wahzu teatrî Edmonda Rostanda komedija „Cyrano von Bergerac". Skatu lugu zenas. Sahkums plkst. ½8 wakarâ. — Starptautiskâ panoramâ (Leelâ Grehzineeku eelâ Nr. 8) pehdejàs ainas is Anglu-Buhru kara. Atwehrta no plkst. 10 rihtâ lihds plkst. 10 wakarâ.

Tirdsneeziba un saimneeziba.

Muitas paaugstinaschana uf alu un meestinu. Lai pabalstitu paschdarinatu alu un meestinu, tad, kà „Pet. Wed." raksta, nodomais paaugstinat muitu uf alu, porteri un meestinu — muzâs 3 rbl. 50 kap. uf puda brutto un pudelês 6 rbl. uf puda brutto.

Kursemes juhrmalâ, kà „Kurs. Gub. Aw." lasam, tagad buhwejot pawisam 33 kugus, kopâ 6800 tonnu leelumâ; no teem buhschot 4 kugi à 300 tonnu leeli, 5 — 250 tonnu, 10 — 200 tonnu, 9 — 150 tonnu un 5 kugi — 100 tonnu.

Bjerneborgâ pagahjuschâs nedelas otrdeenâ 11,000 wehschu, kas bijuschi nolemti isweschanai uf ahrsemem, bet nebijuschi likumigâ leelumâ, salaisti no polizijas atpakał upê.

Rigas-Orlas dselszelsch ar wisâm wina saru linijam maksâ schimbrihscham 69 milj. rublu (kad eeskaita scha dselszela buhwes ismaksu un wehlako gadu isdewumus).

Sinas par Latweeschu kugeem. Jacob Katarina, kapt. Rosenbergs, 16 sept. isbrauzis no Melltes ar oglem uf Rigu. Circus, kapt. Dreimans, no Shorehamas brauzot, 14. sept. eegahjis Teignemutê. Andromeda, kapt. Weidemans, 15. sept. isbrauzis no Leites ar oglem uf Memeli. Maria Anna, kapt. Ertinsch, 15. sept. isbrauzis no Blytes ar oglem uf Leepaju. Wambola, kapt. Kwells, 16. sept. dsihrees isbraukt no Tynes uf Königsbergu. Ekwators, kapt. Nahesons no Fowejas brauzot, 14. sept. Sundai brauzis zauri uf deenwideem dodamees. Katarina, kapt. Schulte, 16. sept. isbrauzis no Bremenhafenas uf Angliju. Jautrs, kapt. Grünbergs, 15. sept. isbrauzis no Appledores uf Antwerpeni. Amalie, kapt Sielemans, 14. sept. isbrauzis no Middlesbroas uf Wiborgu. Stahl, kapt. Stahls, no Rigas kokus wedot, 15. sept. eegahjis Shieldsê. Ernst Alfred, kapt. Ma[illegible]insons, no Westerwikas kokus wedot, 15. sept. [illegible]ahjis Tynê. Emma Marie, kapt. Schw[illegible] Rigas brauzot, 15. sept. eegahjis Tyne[illegible]. [illegible]auline, kapt. Eglits, 15. sept. isbrauzis [illegible] Tynes ar oglem uf Wismaru. Ehrglis, kapt. Bakmans, no Lowestoftas brauzot, 15. sept. eegahjis Ipswichâ. Polar, kapt. Girlbans, no Wiborgas kokus wedot, 13. sept. eegahjis Ramsgatê. Aurora, kapt. Werners, 17. sept. dsihrees isbraukt no Caen'as ar balastu uf Blyti, kur lahdès ogles uf Rigu, 95 schil. par kihli. Activ, kapt. Nääks, no Höganäs keegelus wedot, pehz 13 deenam, 21. sept. eenahza Rigâ. Karal, kapt. Sandbergs, no Plymutes ar mahleem, pehz 15 deenam, 21. sept. eenahza Rigâ. Roja, kapt. Norils, no Alloa ar oglem, pehz 19 deenam 21. sept. eenahza Rigâ. Ekwators, kapt. Nahesons, no Fowejas ar mahleem, pehz 22 deenam, 23. sept. eenahza Rigâ. Lennoks, kapt. Dambe, kursch 19. sept. isbrauza no Rigas uf Chatamu, 21. sept. atgreesees atpakał Rigâ, nelahga laika dehł.

Teatrs un musika.

Latweeschu teatrs. Niht atkahrtos „Natans Gudrais". Dramatiska dseja 5 zehleenôs no G. E. Lessinga. Tulkojis Rainis.

Pilsehtas Wahzu teatrî schonedel schahds repertuars: otrdeen, 24. septembrî Reinhardta operete „Das süße Mädel"; treschdeen: „Cyrano von Bergerac"; zeturtdeen: „Lohengrin"; peektdeen: „Die weiße Dame"; sestdeen: „Die Schmetterligsschlacht"; swehtdeen: „Die Räuber".

Kreewu teatris. Tagadejâ Kreewu dramatiskâ literaturâ wisai populars ir A. J. Sumbatows. Wina idejas naw deesin zik augstas, wina tehlojumôs neatspogulojas tautas dwehseles intimakàs juhtas, wina skatt nesneedsas sadsihwes pamata dsilumôs — bet winsch it labi prot usſert interesantus gadijumus is dsihwes un smalki attehlot daschadu aprindu un schkiru representantus. Ka dascha laba wina luga, tà ari komedija „Dschentelmanis" (Джентльменъ), kuru wakar israhdija schejeenes Kreewu teatrî, usnemta labako teatru repertuarôs. Luga norisinajas Kreewijas zentâ, Maskawâ, bagatneeku aprindâs. Larions Denisowitschs Riblows, bagatàs tirdsneezibas firmas ihpaschneezes Spiridonowas weenigais dehls, zilweks ar aprobeschotu isglihtibu, bet neaprobeschotu eedomibu, apprez Katrinu (Ketti) Wadimownu, kahda skolotata un schurnalista Gorejewa meitu. Riblows grib buht dschentelmanis, nesâ modernas drehbes, peemehrojas smalkâm parascham, kaut gan eedsimtais „tirgotajs" ar waru sprauschas zauri tà runâ kà isturefchanâ; winsch nodarbojas ar rakstneezibu un leek par sawu naudu sawus sazerejumus brukat, lai taptu populars eewehrojams. Bet Ketti drihs dabuu pahrleezinatees, zik tekls, zik tuksch pateesibâ schis dschentelmanis. Kopdsihwe winai ar scho wihreeti top nepanesama jo sewischki tadehl, ka apdahwinatais rakstneeks Andrejs Konstantinowitsch Ostuschews, kuru ta jau agrak zeenijuse un mihlejuse, atklahji winai mihlestibu. Bet Ketti grib palikt godiga, wina negrib ais wihra muguras eelaistees neatkautâ sakarâ, tadehl abeem klaht esot issaka pateesibu un aiseet pee sawa tehwa. Wina zer, ka Andrejs pahrwarès wisus schkehrschlus un nems to sew par seewu. Tehws un ziti tai gan stahsta, lai neustizas Andrejam, jo rakstneeki ir nepastahwigi, bet Ketti negrib schaubitees, lai gan draudsene tai atklahj, ka winsch ari winu reis mihlejis un atstahjis. Tomehr beidsot winai japahrleezinas, ka wina ari Andrejam naw sewis paschas dehl wajadsiga, naw winam wits, bet tikai preekschmets preeksch sajuhsminaschanàs. Galigi satreekta wina ismisumâ grib nonahwetees, no tam to attura winas tehws un norahda tai, ka wina wajadsiga teem tuhkstoscheem laudim, kas strahdâ Riblowa un zitu bagatneeku mantas pawairoschanai. Peederigu peerunata, kuri newehlas atklahtu skandalu, wina nahk pee sawa wihra mahjâ atpakał un luhds no ta peedoschanu Kad seewa noluhgusès par sawu neapdomato soli, t[illegible]d wihrs pasauz peederigos un, kà jau ihsts dsch[illegible]telmanis, swinigi pasino: es winai peedewu. — Kà ruhgta ironija skan schee wahrdi par zeetejàm seeweetem. Peedot — waj ar to winâm lihdsets, waj ar to neihsta, nepateesa laulibas dsihwe schkihstita?!

Blakam schai galwenai idejai luga (kas par komediju warbuht tikai tadehl nosaukta, ka Ketti nedabon nogiftetees) sneeds daudf interesanta materiala, kuru, deemschehl, tuwak apskatit neatkauj telpas. Bet jasaka, ka tas, ko tur dsirdam par literarisku darbibu un strahdaschanu progresa labâ, it labi war sihmetees ari uf muhsu, Latweeschu, buhschanam. Schehl, ka schi luga naw atraduse zeeniga pahrstrahdataja, lokalisetaja.

Par trupas spehju newaru noteiktu spreedumu dot, jo man bija isdewiba schos teatra spehkus redset pirmo reisi. Titula lomâ usstahjâs pats direktors K. N. Neslobins pirmo reisi; wina spehle ir drosha, apsiniga un labi pahrdomata. Asogarowa ir apdahwinata aktrise. Winas Ketti bij labs tehlojums, sewischki 4. zehleenâ; winas waibstôs un isturefchanâ gaischi, pat spilgti parahdijâs Ketti dsilâs zeeschanas. Grusinskis, Riblowa tehwotscha, Tschetschkowa lomâ nebij tihpisks Maskawas tirgotajs (esmu redsejis scho lomu labaki usskertu); bet schim akterim ir dahwanas. Belgorodskis kà Andrejs bija labs; tas pats jasaka par Neronowu, grafa Osterhausena lomâ, tikai sahkumâ winsch neatstahja „grafa" eespaidu. Riblowa mahsu Lubowu, Lilina tehloja ar labu weiksmi un ar pilnu teesibu ispelnijàs furijas nosaukumu. Bet sewischki labi man patika Kolkanowa, ta sawu neleelo Emmas Leopoldownas lomu israhdija wisai brihwi un dabiski, isnemot pahris skatus. Reta[illegible] un kopspehle mani pilnigi apmeerinaja.

Pate st[illegible]tuwe atstahj patihkamu eespaidu. Dekorazijas g[illegible]hdas un peemehrigas, tapat ari statuwes eerihkojums un mebeles. Starpbrihschu promenadem plaschs koridors [illegible]n foje. Tikai muhschigâ durwju klabeschana gan buhtu nowehrschama, ta łoti trauzê. Teatra w[illegible]ldei deretu to eewehrot. — —atis.

Nihtdeenas kalendars.

Treschdeena, 25. septembris (8. oktobris). Wahrda deena: **Sergijs, Pafnutijs, Franzis** un **Kleofas.** — Saule lez: plkst. 6.40 min.; noreet: plkst. 5.40 min. Deenas garums: 11 stundas — min.

Jaunakàs sinas.

Konstantinopolê, 6. oktobrî (23. sept.). Pee goda meelasta Jildis-Kioskâ un pehz tam teatra israhdê nehma dalibu Leelknafs Nikolajs Nikolajewitschs, wehstneeks Sinowjews, Turzijas ministrs Turkhans paschâ, Leelknasa swihte, wehstneezibas personals un Jildis-Kioska augstakee amata wihri. Pehz meelasta Leelknasam bij ihsa saruna ar sultanu, pee kam Leelknafs sultanam pateizâs par parahditeem godeem. Sultans dahwinaja Leelknasam 2 Arabeeschu sirgus un apdahwinaja generali Paltzinu ar Osmanijas ordena swaigsni, Schemeleewu ar Medschidijas ordena swaigsni, Krupenski ar Osmanijas ordena otro klasi, Rostowzewu un brunu kuga komandeeri ar Osmanijas ordena otro klasi un kuga laudim dahwinaja sudraba medalas. — Ap pusdeenas laiku Leelknafs, wehstneeka Sinowjewa, swihtes un wehstneezibas personala pawadibâ, aisdewâs Jildis-Kioskâ, kur tika peenemts no sultana atwadischanàs audienzê, kas bija łoti sirsniga. Leelknafs wehl reis pateizâs par winam sagatawoto sanemschanu un tad ar pawadoneem aisgahja Dolma-Bagdsches pilî. Ap pulksten 1 pusdeenâ Leelknafs aisgahja uf brunu kugi, braukt atpakał uf Jaltu. Sultana aisstahwji uf jachtas „Fuad", un wehstneeks ar wehstneezibas personalu uf wehstneezibas kugeem „Kubanez" un „Kolchida" pawadija Leelknafu lihds ee-ejai Melnajâ juhrâ.

Atenâs, 6. oktobrî (23. septembrî). Kronprintscha eewainojumi dsihst normali.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Agentura).

Peterburgâ, 24. septembrî. Wina Keisariskâ Augstiba Leelknafs Konstantins Konstantinowitschs isbrauza wakar no Peterburgas zelojumâ pa Kreewiju, lai pahrluhkotu kara mahzibas eestahdes.

Rostowâ pee Donas, 24. septembrî. Pee ugunsgrehka, kas notika elektriskâ stazijâ, zaur petrolejas sprahdseenu, dabujuschi galu 2 kurinataji un weens strahdneeks. Stazija bij apdroschinata „Jakora" beedribâ par 240,000 rbl.

Wihnê, 6. oktobrî (23. sept.). Reichsrahtu (tautas weetneeku un kungu namus) eesauks drihsâ laikâ.

Parisê, 6. okt. (23. sept.). Martinikas gubernators telegrafê, ka Monpelê wulkans gruhsch ahrâ pelnus, duhmus un karstas uhdens strukles, kas nodarijuschas saudejumus. — Parisê notika diwkauja uf sobeneem starp kara ministra kabineta preekschneeku generali Persenu un awises „Goulois" lihdsstrahdneeku Polonè. Diwkaujas eemesls — apwainojums presê. Generalis weegli eewainots rokâ.

Londonâ, 6. oktobrî (23. septembrî). No Schanghajas sino: Nankinas wizekehninsch Liukunt nomira.

Londonâ, 6. (23. sept.) oktobrî. „Standartam" sino no Durbanas, ka starp Buhreem, kas pahrbraukuschi no Helenes salas, 44 zilweki, pa leelakai dałai Kapkoloneeschi, apzeetinati dehl walsts nodoschanas.

Brisselê, 6. oktobrî (23. sept.). Buhru generaleem par godu bij sasaukta sapulze. Dewets sazijâ: „Eewehrojot, kahdu sajuhsmibu mehs wisur sastopam, japrasa: kapehz mehs nesastapàm nekur palihdsibu? Deewam bij pa izees, lai mehs saudetu neatkaribu. Mehs palikfim ustizigi jaunajai tehwijai, ja meera noluhgumi tiks ispilditi un Angli mitesees buht muhsu eenaidneeki. Es lihgumu esmu parakstijis un sawu wahrdu turefchu."

Waschingtonâ, 6. oktobrî (23. septembrî). Telegramma no Willemstades sino, ka dumpineeku galwenais wadonis, generalis Matoss, usaizinajis presidentu Kastro, apskatit dumpineeku kara spehku un pahrleezinatees, ka sekmiga pretoschanâs tam naw wairs eespehjama.

Jokohamâ, 6. oktobrî (23. septembrî). Runâ, ka marinas ministrs issazijees par flotes pawairoschanu. Domâ, ka tiks buhweti kugi, 120,000 tonnu leeli. Buhwe isdarama 6 gadôs, preeksch kam katru gadu wajadsigs 20 miljonu jenu leels kredits. Buhwejamee kugi buhs: 4 brunu kugi, 6 kreiseri, daschi masaka tipa kugi. Brunu kugus buhwès Anglijâ, kreiserus, Anglijâ, Franzijâ un Wahzijâ, masakos kugus — paschâ Japanâ. — Japanas suhtneeziba Londonâ tiks pahrwehrsta par wehstneezibu.

Дозволено цензурою. — Рига, 24-го сентября 1902 г.

Isdewejs un redaktors: Fr. [illegible]

Adreses.

Adwokats

D. K. Tomberg's,

dsihwo tagad
Terbatas eelâ Nr. 26, dsihw. 4,
Rewas eelas stuhrî,
usnem zimil-prahwu weschanu, aisstahw straht-pes leetâs un runajams rihtôs no pulksten 8—10 preeksch pusdeenas un no pulksten 4—7 pehz pusdeenas. 1083a

Tagad dsihw. Suworowa eelâ 11 (Dsirnawu eelas stuhrî).
Ausu, deguna, kakla u. kruhschu slimneekus peenem no 9—12 un $^1/_2$5—6
4098 **Dr. Peters Perlbachs,**

Dsihwoju tagad Terbatas eelâ Nr. 18, runajams no 3—6. 1055a

Dr. Al. Leepinsch.

Sobu ahrste

Late Weibel,

Leelâ Smilschu eelâ Nr. 5,
netahlu no birschas.
Runajama: no 9—1 un no 4—6. 151a

Sobu slimneeku poliklinika

pee sobuahrstu skolas ir **atwehrta** un teek ilbeenas no pulkst. **10—4** pehz pusdeenas sobu slimneeki peenemti.
Turpat peenem pastellejumus uf wisadeem
mahksligeem sobeem
kâ ari uf sobeem pilnigâ saftahwâ.
Honorars pehz takses.
[redacted] **Marijas eelâ Nr. 2.** [redacted]
9155 **Direkzija.**

Kaunuma ahdas, sifilitkâs, puhschla un wenerifkâs slimibâs runajams ikdeenas no pulkst. 9—1 pusd. un 5—$^1/_2$9 wak.

Dr. H. Levy,

prakt. ahrsts.
Rigâ, Suworowa eelâ 10
847b Preteim Wehrmana dahrsam.

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibâs, Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16. Starp zitu **ismetleschana ar elektrisku apgaismoschanu, ahrsteschana ar elektrizitati.**
Slimneekus peenemu katru deenu no pulkst. 12—3 pehz pusd.
H. Simonsons,
871b eestahdi pahrwaldoschs ahrsts.

Aleksandra eelâ Nr. 84.
Runas stundas **wenerifkâs, ahdas** un **dsimuma slimibâs** no pulksten 9—11 preeksch pusdeenas un no 6—8 wakarâ.

Dr. N. Hirschberg

prakt ahrsts. 414b
Aleksandra eelâ Nr. 84.

Peenemu slimneekus
ahdas, kaunuma, sifilitkâs, puhschla un wenerifkâs slimibâs ikdeenas no pulksten **9—1,** un no pulksten **5—9** wakarâ.

Dr. L. Gordon

L. Kaleju eelâ 30. 1 trp.
Ari ahrsteju zaur masaschu un elektrizitati.

Beedribu sinojumi.

R. L. B.

Muzik. Komisija

Otrdeen, 24. zeptembrî

Deenas kartiba:
1) Komisijas sêde plkst. $^1/_2$9 vakarâ.
2) Kom[illegible] sapulce plkst. 9 vak.
Preekšneeks.

Keisariskas Kreewijas Jahrskopibas Beedribas

Rigas Nodaļas

beedrus daru uf to usmanigus, ka pehz pilnas sapulzes spreeduma 4. augustâ sch. g., wiseem teem beedreem, kuri bija sagatawojuschees uf nodomato bet atzelto isstahdi, ir **teesiba isstahdit** sawus raschojumus **Nodaļas sapulzê 6. oktobri 1902. g.** Isstahditos preekschmetus godalgos pehz nopelnas uf statutu § 48 pamata.

Fr. Lassmans,
939b A. Kr. D. D. R. N. preekschneeks.

Apawu un drehbju weikals 15
Kungu eelâ, Peldu eelas stuhrî
N. Stollar.
Leels lehgeris no eekschi- un ahrsemju drehbju stoffeem.
Zenas bes konkurenzes.

Книжная торговля

Ф. И. Трескиной

Рига, бульв. Наслѣдника № 25.

Поступили въ продажу

НОВЫЯ ИЗДАНІЯ

магазина.

Правдинъ, В. В. Сборникъ постановленій и распоряженій по начальному народному образованію въ Прибалтійскомъ краѣ. Справочная книжка для учителей начальныхъ училищъ, а также учрежденій и лицъ, участвующихъ въ содержаніи этихъ училищъ и завѣдываніе симъ. Цѣна **1** р.

Адамовъ, П. Руководство въ веденію ученическихъ сочиненій въ среднихъ и низшихъ уч. заведеніяхъ, а также для домашняго образованія. Цѣна **175** к.

Вышли новымъ изданіемъ

* **Правдинъ, В. В.** География для начальныхъ народн. училищъ. Изд. II. Исправленное и дополненное рисунками. Цѣна въ переплетѣ **31** коп.

Правдинъ, В. В. Сборникъ ариѳметическихъ задачъ ч. I. и II. Изданіе 7-ое 1902. года.

* **Допущены къ классному употребленію въ начальныхъ народныхъ школахъ Рижск. Учебного округа.** 1037b

„Druwa"

pahrtikas preekschu weikals

Zehsu eelâ № 2,

sarkanâ bodê
peedahwâ
sterilisetu ekfporta sweestu 1234a
un zitas pahrtikas prezes.

Tornakalna amatneeku

wakara - skola,

Marijas-Dsirnawu eelâ Nr. 22.
Tornakalna pilsehtas elementar-skolas telpâs.
Mahziba sahksees 30. septembrî. Skoleni war peeteiktees katru deenu. Mahzibas laiks katru deenu no pulksten 7—9 wakarâ.
1082a **P. Rode.**

Dejas mahziba.

Zeturtdeen, **26. septembrî** 1902. gadâ sahksees jauns mahzibas kurss preeksch eesahzejeem. **Priwat-stundas pasneedsu katrâ laikâ.**

1051b **Franz Oscheneck,**
dejas skolotajs.
Romanowa eelâ Nr. 41. dſ. 9.

„Rigas Awises"

pastellejumus peenem Leepajâ Grandu eelâ № 30. Ka[illegible]'a kga grahmatu pahrdotawâ. Turpat ari isdalama weeta.

K. Lorch & bdr

Rigâ,
Kungu eelâ № 22,

Kengaraga

fabrikas noliktawa

peedahwâ par **fabrikas zenam:**

audeklu, linu un pakulu

dsijas.

1146 Kungu eelâ № 22.

Brahlat pehz zigoriseem kur ar firmas „A. Buch", tee ir labi. Familijas kafeja, weselîgs dsehreens. **Maisita eesalu kafeja,** garschigs dsehreens. **Eesalu kafeja,** loti derîga preeksch behrneem un wahjeem zilwekeem. Atkalpahrdewejî dabu augstu rabatu. Dabujama wisos leelakos weikalos Rigâ. 39b

---

Kungu u. dahmu garderobes weikals

no

Karla Wentenberg

Rigâ, Berga basarâ Nr. 7, ee-eja no Marijas eelas,

peedohwâ sawu **bagatigo krahjumu** no

eekschi- un ahrsemju drehbju

pastellejumeem. Apsolos katru apstellejumu uf to apsinigako un pehz wiseem scha laika techniskeem prasijumeem uf to kreetnako iswest. **Leels krahjums**

gatawas kungu un dahmu garderobes

tikai no isturigeem stoffeem un loti ruhpigi isgatawoti.

Salihdsinajot manas, ar zitâm gatawâm drehbem, katrs pehrk pee manis lehtaki.

Isihreju melnas frakas.

Augstzeenibâ

Karlis Wentenbergs,

amata meistars.

120b

Kreetna meita

wajadsiga preeksch kehka un istabam, Agenskalnâ, Baloschu eelâ № 11, otrajâ sehtâ, taisni. 1081a

Ekonoms

wajadsigs **„Ausekla"** taulas namâ uf 1903. gadu. Jupeeteizas lihds 1. oktobrim sch. g., pee pahrwaldneeka E. Kahrklina kga Peterburgas schosejâ № 5.
1087a **Komiteja.**

Maskas elektriskai stanzijai wajadsigs

elektrotekniķis - monteers.

Peesolijumus lihds ar lezibu kopijam jaeesneedz Elektriska uhdens wadu komisijas preekschneek. **Э. Л. Оборонтальскому** гор. Минскъ. 1049

2 neredsigee

peedahwa wisadas paschu isgatawotas birstes un pindseles un ari peenem needru krehslus eepihschanai Aleksandra eelâ № 113, pee leelâ pumpja.

Jauns zilweks

prot trihs weetejâs walodas un ar pusliхds labu skolas isglihtibu wehlâs weetu kâ apkalpotajs, pahrdewejs, jeb ari zitu tamlihdsigu. Uf wehleschanos apnemas ari lihdi zelot uf zitu apgabalu. Peesolijumus luhdsu nodot schahs aw. ekſp. sem „Jauns zilweks".

Skroderu selli

mahjâ un if mahjas war peeteiktees **Misinbart** kga weikalâ, Marstalu eelâ № 11. 1063b

Peens,

swaigs 80—100 stopu katru deenu wajadsigs. Peesolijumi adresejomi: Kerameru, poste restante (К. П.П) 1083a

Krahsnes u. plihtes

lehti un stipri islabo Gertrudes eelâ № 53. sehtâ pa labi. **J. Künstler.**

Leelas ellas muzas,

noderigas preeksch kahpostu eetaisischanas, pahrdodamas Ferd. Mülhens'a fabrikâ, Karlines eelâ № 22 1084a

Material bode

[illegible] pahrdodama [illegible] [illegible] Adrese luhdsu [illegible] schahs aw[illegible]. 1040b

Teek pahrdotas

Dumpu mahjas lihds ar **mahlu roktuwi Lihwes Behrses pagastâ** pee Swehtupes, blakus Klaschlen krogam. Peeprasams **Rigâ, pee H. Wengemana Wez-Jelgawas eelâ,** pee Tornakalna kugischa peestahtnes. 851a

Mahja

apmehram 6 werstis no Rigas, Tihrinu muischâ Rigas-Jelgawas dselszeka linijas tuwumâ, Jelgawas schosejâ № 180, atrodas loti augligâ weetâ, ar wisu kustamu un nekustamu inwentaru lehti pahrdodama. Tuwakas sinas un nosazijumi kâ ari zenas nolihgumi dabujami sinat pee mahjas ihpaschneeka. 1234b

Rigas Apgabal Teesâ pahrdos 28. septembrî plkst. 10 no rihta

Garpeteru

mahjas apm. 175 puhrweetas leelas, atrodoschas **Bihrinu** pagastâ Rigas apriukî, $1^1/_2$ werstis no Widsemes juhrmalas un 1 wersti no **Neubades,** pee juhrmalas un Bihrinu muischas leelzeleem uf Kihschu upes krasta; $^1/_2$ wersti no jaunprojektetâ dselszela stazijas. Dsihwojamu ehku no 7 istabam war isihret peldu weeseem. Pee mahjas dahrs un lihtschu plawas. Tuwakas sinas **Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 89, dſ. 2.** 1088a

---

III. Rigas Krahj-Aisd. Sabeedriba,

Rigâ,

Terbatas eelâ № 26.

Peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru darba deenu no pulksten 10 lihds 2 pehz pusdeenas.
Maksâ **par noguldijumeem 3—6%** gadâ.
Aprehkina **par aisdewumeem 7—9%** gadâ.
Noguldijumu, kâ ari aisdewumu paradu rakstî ir swabadi no krona nodokleem.
Sabeedribâ war eestahtees ari beedribas un artelî. Galwineeki war buht ar nebeedri.
Sabeedribas **drofchibas kapitals** 1. septembrî sch. g. bija ar **257** beedru galwojumu **170,491** rbl. **08** kap. **Walde.**

A. Misinbart,

gluhtu damu un kungu garderobu atelje

Rigâ, Marstalu eelâ № 11, telefons № 280,

zaur scho padewigi pasino saweem zeen. kundem, kâ ari Rigas un apkahrtnes publikai, ka

rudens un seemas sesonas stoffi

wisleelakâ iswehlê, wisôs modernôs musturôs, tikai no slawenakâm eekschi- un ahrsemju fabrikam jau peenahkuschi, kalab eeteizu uf labako sawu bagatigo krahjumu wisâm un katrai wajadsibai. 1063b

Sutta un Neumann,

Rigâ,
Marijas eelâ Nr. 8a, eepretim Berga basaram

Elektrotekniska un atslehdsneeku darbniza.

[illegible]

pret sagleem un ugunsgrehku.

[illegible]

Plaho: elektriskus un medizinalus apparatus, tehniskus un saimneezibas preekmetus un welosipedus.
Pahrdod: elektrikus swanus, signalu apparatus, kwehl-lampinas, indukzijas apparatus, mahjas akkumulatorus, elektrikus rokas lukturus, wisadus elementus, Volt un Ampere metrus un daudf zitus elektrotehnikus, kâ ari tehnikus un finantneezibas preekmetus.
Pahrdoschanas weeta: no slawenajeem J. E. Swischtschinsta sausajeem elementeem, sausajeem un stabpeem elementeem **„Stars".**
Leela iswehle. — Lehtas zenas.

Jauns! Jauns!

Pletdselis „Buhris",

5—6 minutês ar petroleja gahjes palihdsibu sakarst. **Leelîska laika un naudas eetaupischana.**

General-weetneeks preeksch Kreewijas un Poleem

Julius Wiegand — Rigâ

Leelâ Jehkaba eelâ Nr. 5, II.

Agenti: Maskawâ: **Bergengrün & Intelmann.** Sw. Peterburgâ: **Hugo Salzmann,** Wosnesenskij prospektâ Nr. 22. Lodsâ: **L. M. Guttmann.** Odesâ: **Nik. Lille.**

Bes tam masumâ dabujams **Rigâ** pee:
Pawel S. Popow,
J. Rebicha anglu magasinâ,
Robert Liss,
A. G. Chaikewitsch, Kalku eelâ Nr. 27 un Aleksandra eelâ. Nr. 114,
G. A. Tschetkin, Aleksandra eelâ Nr. 105,
J. E. Mutschke, Tehrbatas eelâ Nr. 18.

Bes tam wehl dabujams: **Jelgawâ** pee **J. S. Paegina mantineekeem** un pee **J. Sommerfeldta.** **Wilandê:** pee **G. A. Reisnera,** **Dwinskâ:** pee **Ch. R. Jariha.** **Oberpahlê:** pee **C. F. Leihberga,** un fabrikas noliktawâ **Rigâ** pee **C. J. Bergmann,** Leelajâ Sirgu eelâ Nr. 4. 319b

Preeksch skroderееm, malgatajam, etr. ka ari preeksch mahjas wajadsibam.

Mag. E. Birsmana

apteeku pretschu tirgotawa

Kungu eelâ Nr. 4,

otrâ namâ no Kalku eelas

peedahwâ sawu bagatigo krahjumu **apteeku pretschu, parfimeriju, krahsu** u. t. pr.

Lihdseklus pret blaktim un schurkam. 696b

Ihpaschneeki **Budsche & Co.**

Tschemodanus, koferus, zela-somas, skolas ranzas, zela, skolas, tirgus un dahmu taschas leelâ iswehlê no pascha fabrikas lehti peedahwâ **F. Jannait** leelâ Kehninu eelâ № 20. 731b

Louis Edelberga,

juwelu-, selta-, fudraba-, alsenida un pulksteņu weikals, atrodas tagad

Aleksandra eelâ Nr. 4,
un **Aleksandra eelâ Nr. 5.**

Wisadi apstellejumi un reparaturas teek noteiktâ laikâ un lehti isdariti. Pastahwigi krahjumâ **laulajamee gredseni.** Leetotas selta un fudraba leetas top atpirktas par wisaugstakâm zenam. 813b

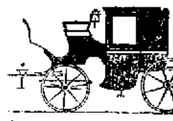

Eleganta ekipaschas teek par lehtam zenam isnomatas Matihsa eelâ 22, telefons 828.
924b **Oswald Steinblum.**

Rotalu leetas

leelâ iswehlê teek lehti pahrdotas.
J. Puok, 33b
rotalu leetu noliktawa,
Marijas eelâ Nr. 9, Nesterowa mahjâ.
Sataisijumi un dreijataju darbi teek isdariti ahtri.

Isrihkojumi.

R. L. B.

Zeturtdeen, 26. septembrî taisni plkst. $^1/_2$9 wak.

II. jautajumu wakars

Waditajs: Dr. M. Lejinsch.
Palihgi: P. Breikschs un adw. A. Bergs.
Lasis: Dr. M. Lejinsch: „Semes pagahtne un tagatne".
Isskaidros jautajumus: Kas ir behrneem weselibas sinâ labaki, wingroschana waj rotalas? Zik ilgi eepreeksch jausteiz deenests?
Jaut. Wak. Komiteja.

Rigas Latweeschu Atturibas Beedr.

„Auseklis"

Wehrmana dahrsa mineraluhdeņu eestahdes sahlê
(eeeja no Paulutschi eelas zaur sehtu).
otrdeen, 24. septembrî 1902. gadâ pulksten 8 wakarâ

Literarisks wakars.

Preekschlasijumi par „fabrikas higienu" no Maskawas medika A. Preedkalna.
Goethes „Ifigenija Tauridâ" 3 zehleenôs deklamês Marika Zelmin, Rob. Taunmihls-Behrsinsch, Andris Zelminsch.
Wakaru wadis: W. Seglinsch.
Eeeja beedreem un kandidateem 5 kap., weeseem 10 kap.
1080a **Komiteja.**

Rigas II. pilsehtas teatris.

Ziwehtdeen, 22. septembrî 1902. g.

Dschentlmens.

Komedija 5 zehleen. nokr. A. J. Sumbatowa. Schini lugâ uistahsees pirmo reif Rigâ, titula lomâ galwenais teatra reschisors un direktors **K. N. Neslobins.**
Sahkums taisni pulksten $7^1/_2$ wakarâ, beigas pulksten $11^1/_2$ wak.
Pirmdeen, 23. septembrî 1902. gadâ

israhde nebuhs.

Otrdeen, 24. septembrî sch. g.

Mahmina (Мамуся).

Drama 4 zehleenôs no W. S. Lichatschewa. Schi ir pawisam jauna luga un tika pagahjuschâ sesonâ ar leeleem panahkumeem uswesta Peterburgâ.
Sahkums taisni pulksten $7^1/_2$ wakarâ, beigas pulksten $10^1/_2$ wakarâ.
Treschdeen, 25. septembrî sch. g. dehl lugas „Trihs mahsas" generalmehginajuma **israhde nenotiks.**
Zeturtdeen, 26. septembrî 1902. g.

Trihs mahsas.

Drama 4 zehleenôs no Antona Tschechowa. Sahkums taisni pulksten $7^1/_2$ wakarâ, beigas pulksten 11.
Peektdeen, 27. septembrî 1902. g.

Otrâ seewa.

Pjesa 4 zehleenôs no A. Pinero. If anglu walodas tulkojis M.
Sahkums taisni pulksten $7^1/_2$ wakarâ, beigas pulksten $11^1/_4$ wakarâ.
Biletes uf wisam, augschminetam israhdem pahrdod pee teatra kases ikdeenas no pulksten 11 lihds 2 deenâ, bet israhdes deenâ no 11—2 deenâ un no 5—10 wakarâ.
Abonamentu biletes preeksch 90 tekoscham wakara israhdem (eeskaitot benefizes un atkahrtojumus) 25% lehtaki. Abonementa biletes 40 israhdem (bef benefizem un atkahrtojumeem 15% lehtaki. Tschetu grahmatinas 10 israhdem 10% lehtaki.

R. Latw. teatris

Rigas Latw. beedribas namâ.
Treschdeen, 25. septembrî 1902. g.
Israhdis:

Natans gudrais.

Dramatiska dseja 5 zehleenôs no Gotholda Efraima Lessinga. Tulkojums no Raina.

Musika zehleenu starpâs:

1) Uwertira „Atalija" no Mendelsona.
2) Dseesma no Schuberta.
3) Finals if operas „Maritana" no Wallase.
4) Marschs if operas „Praweets" no Meierbeera.
5) Finals if operas „Schihdeete" no Hawija.

Sahkums pulkst. $8^1/_4$ wakarâ.
1061b **Teatra komisija.**

Jaun-Jelgawas Sadraudsigâ Beedriba. Kluba sahlê,
sestdeenâ, 5. oktobrî un swehtdeenâ, 6. oktobrî sch. g.
Rigas latw. „Raiba teatra" trupas

weesoschanâs israhde.

Peedalas: humorists-kupletists reschisors **Neku-weesons,** salona komikis **Makfis Ehrmans,** dseedataja **Alwina Frey,** subrete-soliste **Olga Penz** u. ziti.
abôs wakarôs pehz israhdes:

balle

Plaschakas sinas afischâs.

Salamonska zirka telpâs.

Otrdeen, 24. septembrî 1902. gadâ pulksten 8 wakarâ:

Leela **Galâ** Leela

israhde

labakeem mahkslineekeem un mahkslineezem lihdspeedalotees, kâ: **gaisa gimnastiki, schonglerî, ekwilibristi, musikaliski klauni, atleti** u. t. t.

Pasaules slaweno, nepahrspehjamo gaisa gimnastiku

3 Alex

sauktu **„gaisa kehniņu"** debija.

Tschempionata turpinajums.

Tschempionata isnahkuma

premija 3125 rbl. leela.

Premiju isdalischana notiks tschempionata beidjamâ deenâ

Wisu spehkotaju parades usnahkschana.

Schodeen pehz loses:

3 spehkoschanâs.

1. Pohl-Abs II. ar Edlaku.
2. Lurichs ar Dikmani (rewanschs).
3. Schischko ar Horwatu.

Musika sem kapelmeistara Krüdenera kga wadibas.

Wisas zirka telpas ir elektriski apgaismotas.
1260b Administrators **Schwangeradse.**

Kugu sinas.

Rigâ eenahkuschi kugi.

20. septembrî. Kreewu tw. Igor, kapt. Altemanns atgreesees ar daschadam mantam.

21. septembrî. Wahzu tw. Hero, kapt. Kanols no Aalborgas ar mantam. Kreewu gaf sch. Aeliy, kapt. Rääks no Heganes ar keegeleem. Kreewu 3 m. g. sch. Koral, kapt. Sandbergs no Plimutes ar Kinas akmeni. Danu sch. Maren Kristine, kapt. Jensens no Arendales ar klints akmeni. Danu sch. br. Aurora, kapt. Posfers no Karlskronas. Kreewu 3 m. g. sch. Roja, kapt. Noritz no Saut Aloas ar ladinu. Danu 3 mast. sch. Fremad, kapt. Benetzens no Fowejas ar Kinas akmeni.
Kreewu 3 m. sch. Lennok, kapt. Dambe atgreesees ar malku.

22. septembrî. Anglu tw. Gravelpark, kapt. James no Kjegas ar balastu. Sw. tw. Gettfried, kapt. Ridstrems no Stokholmas ar balastu. Wahzu Unterweser 2, kapt. Behns no Hernes ar kokusu. Wahzu tw. Marie Gartz, kapt. Jaerts no Albekas ar balastu. Sw. tw. Tellus, kapt. Ekmanns no Karlshamnas ar aluminеem. Danu tw. Swend, kapt. Benneljke no Aalborgas ar trihlu. Danu tw. Kronprinz Frederik, kapt. Schmidts no Kopenhagenes ar balastu. Angl. tw. Sinloo, kapt. Larsens no Bofmas. Dan. tw. Helena, kapt. Marnings un Kopenhagenes tuksch.

23. septembrî. Wahzu tw. E. A. Bade, kapt. Kahlers no Hamburgas ar mantam. Kreewu tw. Riga, kapt. Schmidts no Peterburgas ar mantam. Kreewu tw. Sergei, kapt. Magdeburgers no Londones ar mantam. Anglu tw. Dartmore, kapt. Hendersons no Grangemutes ar oglem. Wahzu tw. Britania, kapt. Jahnke no Stelbas ar oglem. Wahzu tw. Swionia, kapt. Schauers no Bluthes ar oglem. Span. tw. Oviedo, kapt. del Valle no Pernawas ar balastu. Kreewu 3 mast. sch. Equator, kapt. Rähesons no Fowejas ar Kinas akmini. Wahzu tw. Angeln, kapt. Müllers no Hamburgas ar mantam. Wahzu tw. Sebina, kapt. Pfeiffers no Stettines ar mantam. Kreewu g. sch. Konis, kapt. Radsinsch no Lerjes ar kalku akmineem. Sw. tw. Kattegat, kapt. Ebströms no Koldingas ar balastu.

Drukajuschi Kalninsch & Deutschmans Rigâ, Masâ Grehzineeku eelâ № 2.